

LAIKAS

Nr.
130
VI M.

"EL TIEMPO" — SEMANARIO LITUANO — 10 DE DICIEMBRE — GRUODŽIO 10 D. 1954 M.

Marijos Metus Užbaigiant

Visa žmonijos istorija pilna didesnių mažesnių įvykių, kurie savu laiku turėjo didelės reikšmės. Tačiau metams bėgant, tie įvykiai nubluko, paliko žmonių užmirštyje. Yra įvykių, kurie, galima sakyti, palieka amžinai, nuolat kartojami ir turi didelės reikšmės gyvenime. Vienas toks įvykis buvo 1854 m. gruodžio 8 d., kada Pijus IX paskelbė Šv. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo dogmą. Tą neklaidingą tiesą paskelbė dalyvaujant 53 kardinolams, 143 vyskupams iš viso pasaulio ir tikinčiųjų miniai. Ta diena visam katalikiškam pasauliui buvo didžiausio triumfo diena.

Sventas Tėvas Pijus IX paskelbė pasauliui, kad ypatinga privilegija Marija buvusi paliausota nuo gimtosios nuodėmės pačiame prasidėjimo momente. Taip pat, kad Marija buvo tuo pačiu laiku apdovanojama malonės pilnybe ir apsaugota nuo palinkimo prie blogo, kaip gimtosios nuodėmės pasėkos. Teologų nuomone, Marija pačiame pradėjime turėjusi daugiau pašvenčiamos malonės, negu tobuliausias žmogus turi prieš pat savo mirtį. Taigi labiausiai buvo mylima paties Dievo.

Marijos Nekaltas Prasidėjimas nūdieniniam pasauliui teikia daug šviesos, daug pragiedrulių, nes šiandieninis žmogus, paskendęs konforte, neskaistumo ir savęs visiško nuvertinimo bangose, nepajėgia suprasti ką reiškia nekaltumas, šventumas, skaistybė. Esmėje, tačiau, žmogaus siela ilgisi nekaltumo, savo gelmėmis veržiasi prie grožio, gėrio ir tiesos. Marijoje, kaip pastebi Tihamer Toth, yra tiek vidinio grožio, jog jos asmuo savaime mus patraukia, kaip gelę patraukia gaivinančioji saulė.

Stovėdami prieš skaisčiausios Dievo Motinos paveikslą ir žiūrėdami į gilius ir aiškius josios akis, mes jaučiame, kaip mummyse atbunda giliausios sielos jėgos. Žvaigždėmis apvainikuotos švenčiausios Mergelės akivaizdoj mus pagauna nepaprastas ilgesys būti ir paties tokiais gerais, švelniais ir skaisčiais. „O Marija, mano meile! Kai tik prisimenu tave savo širdy, tuojau palieka mane visoks sunkumas ir prislėgimas. Tu, kaip ryto aušra, prasi-veržianti pro žemišką skausmą, nušviesdama man visą gyvenimą“ — sušunka Eichendorf.

Mums lietuviams Marijos Vardas ypatingai brangus, nes jis surištas su mūsų Tautos istorija. Marijos kultas Lietuvoje vaidino didelį vaidmenį. Kai muose rinkdavosi jaunimas ir seni prie papuošto Dievo Motinos paveikslu giedoti: „Sveika, Marija“, per didžiuosius atlaidus plaukdavo žmonių minios

visais Lietuvos keliais ir takeliais į Marijos šventoves, kaip Šiluvą, Žemaičių Kalvariją, Aušros Vartus, Pažaislį ir kitas.

Nereto muzikinio koncerto finalui pagrojama Gounod ar Schuberto Ave Maria. Niekad turbūt muzikos malda neišreiškė tiek daug jausmo, kaip tų dviejų muzikų melodijoj. Norėtume ir mes surasti pačius gra-

gę tarti žodžių, jos kartojto tą vieną: Sveika Marija!

....Ne vienas Popiežius, kaip ir Lietuvoj lankęsis Pijus XI, mūsų žemę yra pavadinęs Terra Mariana — Marijos Žemė. Kodėl? Pati krikščionybės pradžia Lietuvoje yra paženklinta Marijos garbės ženklais. Vytautas Didysis, kurs Lietuvą pakrikštijo, pats pirmasis pasidarė



Aušros Vartų Marija, sugrąžinkite pavergtai Lietuvai laisvės dienas!

žiausius žodžius šiai Karalienei pagerbti. Tačiau gali žmogus visą amžių kalbėti, tomus prirašyti ir vis tiek nepasakys to, kas reiktų pasakyti. Ir atrodo, kad tik tie du paprasti žodžiai — Ave Maria! — išreiškia daugiau nei iškalbingiausios kalbos. Kodėl? Mes ją tik sveikiname, kaip vaikai savo Motiną. Mes ją sveikiname paties angelo žodžiais, atneštais iš paties dangaus. Kaip mielą, be galo brangų žmogų sutikęs kartą jam tari: „Sveikas!“, taip niekad nepabosta sveikinti Mariją. Visos mūsų maldos į Mariją yra, sakytume, tik išplėtojimas šitų dviejų žodžių.

Kacete, kur buvo atimama rožančiai ir kryželiai, kaliniai iš duonos darėsi rožančius ir, atnešę tam pačiam kaliniui kuni-gui, prašydavo: peržegno, kad mano malda būtų Marijai mielėsnė. Ir kai išsekusios atlaidus lūpos daugiau nebepajė-

ypatingas Marijos garbintojas. Į kiekvieną karo žygį jis imdavo su savim Marijos paveikslą, dovanotą jam Konstantinopolio imperatoriaus. Kitas gediminaitis, Kazimieras Šventasis, yra žinomas, kaip ypatingas Marijos garbintojas. Kūrė jis jai giesmes, giedojo jos garbei skirtas valandas, šeštadieniais — Marijos dienomis pasninkavo, studijavo šv. Bernardo — didžiausio Marijos garbintojo raštus. Žodžiu, visa Lietuvos istorija papuošta Marijos garbinimu. Mums, Argentinos lietuviams, ypatingai rūpi, kad Marijos garbinimo kultas nemažėtų, bet plėstųsi. Prabėge Marijos Metai buvo gausūs Dievo malonių rasa, bet kartu jie ir priminė gražų pasakymą „Marijos žemė. Kai bus pilnai įgyvendintas žodis, kad esame Marijos žemės vaikai, tada Marijos Metai bus pilnai pasiekę savo tikslą.

RŪGIMAS TEBEVYKSTA

ŠALTOJI TAIKA

Nusidėvėjęs ir vis rečiau bevertojamas „šaltojo karo“ pavadinimas, nurodantis pokario santykių padėtį tarp vakariečių ir Maskvos, jau nubluko. Anot anglų maršalo Montgomery jis net jau pasibaigė ir prasidėjo „šaltosios taikos“ laikotarpis, kuris vargu atneš trokštamą taiką, jei ir toliau milijonų kančios ir persekiojimai už ašarų uždangos nebus sustabdyti. Logiškai galvojant, atrodytu, kario išgalvota „šaltoji taika“ turėtų pereiti į „karštojo karo“ laikotarpį.

MASKVOS VAIKŲ DARŽELIS

Vakarų Europos Sąjungos sudarymas visiškai suprantama, negalėjo patikti Maskvai. Šiai vakariečių sąjungai atsverti Kremliaus „draugai ir mokytojai“ nesugalvojo nieko mandresnio nei originalesnio, kaip Rytų Europos Uniją. Į šį „vaikų darželio“ suvažiavimą buvo stengtasi privilioti ir laisvojo pasaulio atstovus. Nepavyko, nes vakariečiai pirmiau panoro sutvarkyti savo „žaisliukus“, gi vėliau pagalvosią ir apie Maskvos pasiūlymą. Įdomu, kad Suomija, nežiūrint pavojų, rado būdą atsisakyti nuo dalyvavimo šiame Maskvos pasitarime. Nesutiko net ir Jugoslavija. Tuo būdu Maskvos „Vaikų Darželis“ buvo užpildytas lėlėmis, šokančiomis pagal Maskvoje tampomą virvutę. Muzika gi rūpinasi MVD su savo kraujuotu orkestru — enkavedistai.

NAUJAS TILTŲ STATYTOJAS

Mendes-France, Prancūzijos ministeris pirmininkas, ilgokai Maskvos remtas ir išgirtas, pradeda netekti Maskvos pasitikėjimo, dėl atsisakymo dalyvauti suvažiavime ir dėl kitų jo „klaidingų“ žingsnių. Tad reikėjo surasti ką nors kitą užmaiti ant raudonosios meškerės kabliuko. Šiuo „masalu“ buvo parinktas gen. De Gaulle. Tuo tikslu gen. De Gaulle rezidencijoje lankėsi Sovietų Rusijos ambasadorius „draugas“ Vinogrodovas. Reikia manyti, kad nebuvo kalbama apie orą. Pagarsėjusiam karo metu gen. De Gaulle, (bet susibankrutavusiam pokario politikoje), Maskvos suteiktas „tiltų inžinieriaus“ titulas, atrodo, patiko. Savo partijos, — RPF. — suvažiavime, įvykusiame praėjusią savaitę, gen. De Gaulle, kalbėdamas apie vakariečių sugyvenimą su Maskvos lėlėmis, taip pareiškė: „Prieš žmoniją, prieš civilizaciją, prieš Europą esame įpareigoti suorganizuoti „modus vivendi“ (būdą sugyventi). Istoriskai, geografiškai ir poli-

tiškai tik mes esame paskirti ištiesti tiltą į rytus“. Kad šio „tilto“ statybai pačioje Prancūzijoje atsiras apipuvusių raudonstulpių, neabejojama. Tačiau taip pat visiems aišku, kad tuo atveju, jeigu pavyktų toks „tiltas“, ir Prancūzijos tiltagoje atsiras apipuvusių raudonai — pavirstų komunistine. Koks būtų šio „tilto inžinieriaus“ likimas, taip pat aišku — apgraužtas masalas iš šiukšlyną.

GINČAI DĖL ŠNIPŲ

Kai Prancūzijoje buvo apkalinti augšto rango tarnautojai šnipinėjimu komunistų naudai, visiems buvo aišku, kad ir kokiam nors Maskvos batlaizių kampelyje bus išskeltos, savaimė suprantama, JAV šnipams bylos. Neteko ilgai laukti — Komunistinė Kinija nuteisė už šnipinėjimą 13 JAV lakūnų, pamtų ir belaisvę dar Korėjos karo metu. Prancūzijoje komunistinių šnipų byla buvo svarstoma parlamente ir Mendes-France vyriausybė, susilaikius MRP partijos atstovams nuo balsavimo, komunistų balsais laikinai buvo išgelbėta. Tvirtinama, kad MRP, nors ir būdama opozicijoje Mendes-France vyriausybei, nenorėjo išnaudoti progos sugriauti esamą vyriausybę, kol nėra parlamento priimtas ir patvirtintas paties Mendes-France pasirašytas Vakarų Europos Sąjungos susitarimas. Tai rodo, kad Prancūzija vis dar galima pasitikėti ir kad Mendes-France vyriausybė valdys tol, kol laikysis JAV nustatytos krypties.

JAV IR KINIJA

Neseniai JAV su Kinija pasirašytas susitarimas ginti Formozos salą nuo komunistinio įsiveržimo, Maskvos. Kom. Kinijos ir kitų batlaizių buvo sutiktas su didžiausiu aprūdijusių petelnių barškinimu. Pačioje Kinijoje nuteisti 13 jau minėtų lakūnų. JAV su kitomis 15 Korėjos kare dalyvavusių valstybių įteikė protestą suvienytoms Tautoms (UN). Komunistiniai ir nacionalistiniai kinai gi iš savo pusės vėl atnaujino artilerijos dvikovą dėl pakrančių salų. Nesitenkina ir JAV tik protesto įteikimu UN, nei tarpusavio pagalbos pakto pasirašymu. Į komunistinį radio patelinių triukšmą ir artilerijos šaudymus atsakė, pasiūsdama į Formozos vandenį šešis karo laivus — naikintojus.

Iš viso to matyti, kad „tešla“ užmašyta ir rūgsta. Kada ji tinkamai užrūgs, dar negalima pasakyti. Viena tik aišku, kad „pyragui“ iškepti reikės „karšto židinio“.

— abc —

LIETUVA

MILASIAUS

Eiva, mintimis aš tave nulydėsiu į nuostabią, lakią, paslaptinę, slamančią šalį. Vienu polekiu mudu perskrisiva kraštą, kuriame visi daiktai yra išblukusios atsiminimų spalvos. Nimių kvapai, pelėjančio miško garai mudu gaubia. Tai Lietuva, Gedimino ir Jogailos žemė. Šiltas ir balzganas susimąsčiusios šalies dangus, kuris atsiveria prieš mudu, turi visą pirmpradžių giminių žvilgsnio gaivumą, jis nepažįsta puošnaus brandos liūdesio. Po septynių žiemos mėnesių miego, jis šuoliu pabunda staigiai pavasario grožybei ir, nuo rugsėjo pusės, tas vaisingas atgijimas, kuris nepagimdė vasaros, jau juodvarnių krank-

sėjimu šaukia ilgą 7-rių mėnesių žiemą. Tada lietuviškos vasaros medaus kvapas užleidžia vietą rūrems dvelkimui, kuris yra lyg Lietuvos siela. Saldžiai - kartus dvelkimas, kylas lyg nuo pakirsto ir samanose palaidoto medžio, lyg nuo senų griuvėsių po vasargalio liūtis. Balzguna šviesa supa lygumas, gelsvas rūkas gaubia miškus, blyškana paskandina tylią saulės jėgą. Markos linų tvaikas sklinda kaimuose. Galiausiai, pasirodo lapkričio sniegas ir kiemsargiai šunes sumezga nesibaigiančius susistaigimus su rūkuose skendėjančių senųjų miškų vilkais.

(Vertė E. Turauskas)

Consolida una acertada politica la operacion con Alemania Occidental

La acertada politica del gobierno del general Peron en materia de comercio internacional, cuyos resultados altamente satisfactorios, constituyen un importante aporte a la evolucion economica del pais, se concreta continuamente en realizaciones practicas, que constituyen en si nuevas refirmaciones de la bondad de los principios tomados como base para el desarrollo de aquella politica de intercambio.

Hace pocos dias, nos ocupamos del acuerdo suplementario suscripto con Yugoslavia y examinamos las listas de intercambio y las bases economicas del convenio, subrayando, luego de ese analisis, las evidentes ventajas que del mismo surgen para ambos paises signatarios.

Hoy hemos de ocuparnos de otra operacion, concertada esta vez con Alemania Occidental, para la que se han seguido los lineamientos trazados oportunamente por el general Peron e incorporados en gran parte en los postulados del Segundo Plan Quinquenal, en lo referente a la conveniencia de diversificar nuestros mercados y comprar a quienes nos compran.

La Republica Federal Alemana, se ha constituido en un excelente cliente de nuestro pais y nosotros, hemos hallado interesante retribuir esa predileccion, comprando, por nuestra parte, en el pais amigo, muchos de los productos manufacturados que necesitamos, teniendo en cuenta las condiciones de calidad y precio, exigibles para que las operaciones de intercambio internacio-

nal resulten convenientes y equitativas.

Se ha establecido asi una firma vinculacion, concretada en convenios que se hallan en plena vigencia y que permiten, como en el caso presente, la realizacion de operaciones de las llamadas de compensacion, por medio de las cuales se efectua de modo combinado, el intercambio de productos entre uno y otro pais. En esta oportunidad recibiremos de Alemania, previa concesion por el gobierno argentino de los permisos de importacion necesarios, lingotes de laminacion por valor de tres millones de dolares; aceros especiales por dos millones de dolares y perfiles por valor de un millon de dolares.

El gobierno aleman, en cambio, adquirira en nuestro pais, lanas por valor de seis millones de dolares. Es decir, que la operacion compensada, alcanza a un monto total de 12 millones de dolares, que los denominamos CAAO, es decir, del Convenio Argentina-Alemania Occidental.

Como hemos señalado anteriormente, en cumplimiento de los principios que informan la politica comercial justicialista, que sostiene el gobierno del general Juan Peron, la operacion ha sido suscripta y convenida, sobre la base de precios equitativos y de reciproca conveniencia y partiendo de principios eticos que han de contribuir a consolidar aun mas, las cordiales relaciones reinantes entre los dos paises signatarios.

UNA NUEVA MANIFESTACION DE LA COOPERACION ARGENTINO CHILENA

El espiritu americanista que preside la politica exterior argentina, como expresion de la doctrina justicialista del general Peron, halla dia a dia, nuevas oportunidades de ponerse de manifiesto, en el terreno de las realidades. Ese espiritu, que se traduce en una firme voluntad de colaboracion y de cooperacion con los pueblos hermanos, se concreta en acuerdos de variable trascendencia, que van desde los que revisten la jerarquia de union economica o inciden fundamentalmente, en la evolucion de las actividades productivas de nuestras patrias hasta aquellos que, sin referirse a tan vastos panoramas, no por eso dejan de incidir, beneficiosamente, en las economias de sus firmantes.

En esta ultima categoria, se halla el acuerdo de colaboracion concertado con el gobierno de Chile, destinado a combatir, en sus origenes, uno de las mas terribles azotes que soporta la agricultura de ambos paises; la tucura, lagosta de pequenas proporciones, pero de gran voracidad, que causa anualmente ingentes danos a la actividad rural, tanto en la zona austral de la Argentina, como en Chile.

Para lograr pleno exito en el plan elaborado en colaboracion, se ha establecido una base de operaciones, en Esquel, territorio nacional del Chubut, desde donde seran

abastecidos los equipos que combatirán al acridio en Chile. Para iniciar la lucha, las autoridades argentinas han dispuesto ya el envio de cien maquinas espolvoreadoras; 3.000 kilogramos del producto denominado H. C. B. y 20 mil kilogramos de cebo langosticida. Estos elementos serán utilizados por personal tecnico, especializado, a cuyo cargo estará la conduccion de la campana.

Este acuerdo de colaboracion, cuyos beneficios mutuos no se harán esperar, forma parte de los previstos en el acta de Union Economica suscripta oportunamente en Santiago por el presidente Peron y el general Ibanez y es una consecuencia más, cuyo valor resulta innecesario destacar, de aquel documento, que ha señalado el comienzo de una nueva era en las relaciones de los pueblos latinoamericanos.

Los resultados, que indudablemente han de ser todo lo eficaces que la perfecta organizacion de la campana permite preveer, tendrán, a no dudarlo, una doble utilidad; la de eliminar una plaga de evidente incidencia dañosa en las agriculturas de Chile y Argentina y refirmar, una vez más, la elocuencia de las realizaciones concretas la conveniencia que encierra, para las repúblicas latinoamericanas el cumplimiento de una politica sana de colaboracion y cooperacion.



LIETUVOJE LAISVUOSIUS VAKARUS PRASIVERZUSIUJU MŪSŲ TAUTIEČIŲ PAREIŠKIMAI

KAI KAS GRĮZTA IŠ SIBIRO

Atvykusiųjų teigimu, yra grįžusiųjų į Lietuvą ir iš Sibiro tremties. Pasirodo, vieni, išsiunčiami į Sibirą ilgamečiams darbams, atlikę bausmę, ten turi pasilikti nuolatos ar nustatyti laiką, o kai kas, ypač nubaustieji mažesnėmis bausmėmis, faktiškai gali grįžti atgal į Lietuvą. Daugiausia grįžusiųjų yra jaunimo — dar iš 1940 metų išvežimų. Tuo būdu vaikų vienas kitas, ten auklėtas bolševikinėse prieglaudose, komunistintas ir rusintas, dabar jau yra grįžęs atgal. Pasitaiko tarp jų ir tokių, kurie, grąžinti į Lietuvą, betgi neleidus grįžti jų tėvams arba artimiesiems, paskiau patys išvažiuoja į Sibirą — ten gyventi prie saviškių. Kai kurie iš grįžusiųjų buvo prieš tai amnestuoti. Kai kuriuos iš jų vykdomieji komitetai yra pasiuntę į darbus, bet kiti darbo neturi dar ir šiaandien, todėl turi verstis, kuo ir kaip galėdami — malkas piaudami, turguje pardavinėdami senus daiktus etc. Tarp grįžusiųjų buvo ir buv. Respublikos Prezidento A. Smetonos b-olis, kuris, grąžintas, gyveno Aleksote savo namuose Juozo Damijoniaičio gatvė. Tačiau vėliau bolševikai jį vėl išvežė atgal į Sibirą, kur jis ir mirė. Kaune žmonės su pasipiktinimu šnekėjo, kad žmogų tampo net senatvėje, neleidami ramiai numirti: ištrėmė į Sibirą, kad iš ten vėl galėtų atitremti į Lietuvą, o iš jos — dar kartą ištrėmti į Sibirą...

Didžiausi masiniai vežimai į Sibirą buvo 1948-49 metais. Per vežimus kai kurie iš mūsų tautiečių, juos nujausdami arba gavę laukų įspėjimą, pasišalino. Tada jų visas turtas, kilnojamas ir nekilnojamas, buvo konfiskuotas, tačiau jų pačių daugelis išliko net ir tomis pačiomis pavardėmis. Po vežimų iš baimės dar apie metus laiko slapstėsi. M. Bakano teigimu, laisvojo Vakarų pasaulio protestai dėl trė-

minų iš Lietuvos vis dėlto veikia. Jų privengia net ir bolševikai. Prie išvežimų „padėdavo“ taip pat įgulos ir daliniai, policijos mokyklos kursantai, kaimuose — stribai, kai kas pagal įsakymą talkininkavo ir iš Lietuvos, bet kiti vis dėlto artimuosius ir gerus pažįstamus išpėjo, kad „dingtų“.

Vežami į Sibirą žmonės ir kitokiais titulai. Pvz. kurie baigia mokyklas arba techninius mokslus — pasiunčiami į Sibirą ar kitur atlikti praktikos ir ten turi atidėrbi nustatytąjį laiką. 1953 m. pvz. buvo Kaune įsteigta šoferių mokykla, kur mokslas truko apie metus laiko ir kiekvienam lankytojui buvo suteikta „stipendija“. Tačiau „stipendijų“ emėjai paskiau, baigę mokyklas arba techninius mokslus „stipendijų“ tikslas: visi gavo paskirtą vykti į Rusiją. Nevyks — bus atiduoti į teismą ir už „sutarties“ sulaužymą, kaip dezertyrai ar sabotininkai, gali gauti ligi 5 ar 10 metų kalėjimo. Panašius „specialistų kolchozams“ turėjo paruošti traktoristų mokykla. Iš lietuvių niekas „savanoriais“ į Sibirą darbas nevažiuoja, nebent tik vienas kitas užkietėjęs komunistas ir komjaunuolis Lietuvos rusas. Bet ir Sibiro „plėšiniuose“ ar ten atliekamaj „praktikoje“ šoferis rusas vis gaus geresnį darbą, nei lietuvis. Kadangi niekas nenori į Sibirą vykti laisva valia, tai žmonės ten siunčiami prievarta. Iš anksto parinktiesiems pareigūnais praneša, kad jie turi pasirodyti; ne kartą turi išvykti jau rytojau dieną. Kad nekiltų panikos, tai žmones bolševikai visokiais būdais vilioja ir apgaudinėja, vieniems sakydami, kaip pavasarį, kad, baigę arimą, galės grįžti atgal, kitiems, kaip vasarą, — kad galės vykti į namus su dėmėmis derlių etc. Tačiau niekas iš Sibiro dar nebuvo paleistas. O ten gyvenimo sąlygos — kaip tikrame Sibire... Nleidžiama ir plačiau koresponduoti. Paprastai skelbiami viešai tik tokie laiškai, kuriuos patys komunistai sufabrikuoja propagandos tikslams, pavedami parinktiesiems nebent tik pasirašyti.

KOKIUS NUOTAIKOS KRASTE

— Nekokios, — sako M. Bakanas, kalbėdamas su E. bendradarbiu. — žmonės vis laukia ir laukia. Kraštas okupantui priešinosi ir priešinsis, nebent per kokius 50 metų išaugintų naują visiškai subolševikintą kartą. Kad bent gyvenimo sąlygos būtų žmoniškesnės arba nors netoli tokios, kaip Vakaruose, taigi gal bolševikai dar vieną kartą ir priviliotų. Ir patys komunistai (lietuviai) netikri dėl savo ateities. Lietuvių komunistų yra, palyginti, nedaug. Nors ir prima į partiją, visokiais būdais į ją traukia, kitiems net pasiūlo, bet kas gali — vengia jon stoti. O ir einančių daugumas stvoja dėl to, kad „kitai negalima“, dėl geresnių vietų ar darbo; bet iš įsitikinimo — labai mažas skaičius. Pagaliau, ir tarp partinių ar komjaunuolių, kuriais nebūdami negalėtų patekti į universitetą ar gauti nors kokią geresnę vietą, esama saviesiems padedančių.

Žmonės laukia karo, tikisi, kad bus išlaisvinti. Ypač pavasarį ar pasiklausius radijo, ar šiaip kas paleidžia gandrą, kad gali būti karas, — žiūrėk žmonės jau ir pradeda džiovinti sausainius, kyla triukšmas ir susyk — negausi duonos. Tokie gandai ypač buvo plačiai pasklidę Korėjos karo metu, pr Stalinio mirties ir Berijos suėmimo. Nori Vakarai to ar ne, bet Lietuvoje kiekvienas trokšta karo, nes tik tai, kad per jį ateis išlaisvinimas. Po Stalinio mirties ir Berijos „sutvarkymo“ Lietuvoje žmonės laukė revoliucijos ir galvojo: reikėjo Vakarams tik gerai paspausti — ir būtų viskas apvirtę augštin kojoms. Čia Vakarai padarė, Lietuvos žmonų įsitikinimu, didelę klaidą. Prieš pat Berijos suėmimą Kaune buvo atleista prokurorų ir kitu rusų; žmonės kalbėjo, kad pasiliks tik tie, kurie moka gerai lietuviškai skaityti ir rašyti. Kiti žymenijai rusai pareigūnai buvo visai pakabinę nosis, galvodami, jog rei-

kės netrukus grįžti į „plačiąją tėvynę“, ir buvo net jau kambarius žinojoms perdavę, bet, Beriją suėmus, viskas vėl pasikeitė. Dingo tada ir žmonių linksmumas, o jie buvo tiek vilčių kupini, kad nors sykį ateis viskam galas. Deja...

Kodėl žmonių viltys sulaukti permainos kyla ypač pavasarį? Greičiausiai todėl, kad, daugelio manymu, pavasaris geriausiai tinka žygiui. Jie mano, kad Vakarai žygiui į Rytus imsios tos pačios taktikos, kaip vokiečiai. Darbininkai ypač laukia amerikiečių, nes žino, kad tie, užėję, vis tiek duos visiems laisvę. Ir dabar daug kas atsimesna amerikiečių konservus ar batus, nors šie iš rinkos jau dingo. Tačiau bolševikai ir dabar Lietuvoje tebevažinėja amerikietinėmis mašinomis. Lietuviai dėl to galvoja: matyti, tvirtai laiko, tvirtiau už rusiškąsias, jei jau tiek metų važinėja — ir vis dar nesugenda. Okupantus, kurie iš Lietuvos viską veža kiek tik galėdami, visi keikia kaip įmanydami. Tačiau šiaip žmonės pasidarė daugiau kantresni, užsi-grūdino, išmoko kęsti ir reikalo vienas kitam daugiau padeda, daugiau susipratę, negu pirmaisiais okupacijos metais. Gyvenimo praktikos pamokyti, jau taip nebesipyksta vienas su kitu, kaip kartais dar pasitaikydavo seniau, ir moka laikyti „liežuvių už dantų“. Tokios tai nuotaikos krašte.

Ar teko klausyti iš Vakarų lietuviškųjų radijo transliacijų? — Kur neteks. Amerikos Balsas pvz. geriausiai girdėti iš ryto. Kas iš jo programos geriausiai patinka? Man patiko, — sako M. Bakanas, pats jų nekartą klausęs, — veik viskas. Man daugiausia buvo įdomu, kas kalbama apie Lietuvą. Tada lyg pasidaro širdžiai lengviau, kad ir Vakaruose „viską žino. Reiktų tiesiog vardais pavardėmis paskelbti visų „sėbrų“ darbus...

Į pasiilksnimus lietuvių mažai lankosi. Komunistinės organizacijos okupuotoje Lietuvoje organizuoja daug visokių pasiilksnimų. Ypač šokių organizavimas sustiprinamas Advento ir Gavėnios metu. Kalėdų ir Velykų išvakarėse ypač visi kviečiami pasišokti. Tačiau į tuos šokius lankosi daugiausia įvairūs pareigūnai ir kiti, kurie bijosi, kad nebūtų dėl to nesilankymo apkalinti antisovietiniu nusistatymu. Kas tik gali, tų pasiilksnimų vengia. Ypač mažai į juos lankosi kaimiečiai.

Valdinės kainos okupuotoje Lietuvoje. Visiems žinoma, jog okupuotoje Lietuvoje nevaldinės kainos yra labai augštos. Tačiau ir oficialios kainos koperatyvuose, palyginamai su gaunamais atlyginimais, yra tokios, jog gyventojai sunkiai gali reikalingus dalykus įpirkti, kai net ir pasitaiko galimybė ju gauti. Šių visiems reikalingų dalykų kainos yra tokios: tualetinio muilo gabalas 2 rubl; skalbiamo muilo kilogramas — 10 rub; šukos (labai blogos kokybės) 3 rubl; siūlas (200 mtr.) 1.20 rub; prastos rūšies papirosų 20 št. — 1.40 rb; degtukų dėžutė — 11 kap. Ypač brangus aparatas. Vyriškų aprangos dalykų kainos yra tokios — marškinių — 100-120 rb.; menkos kokybės eilutė 600 — 1.50 rub., palas — 1.000 rubl. kaklaraištis — 90 rub. 1 pora menkos kokybės batų — 100 — 120 rubl. įvežti iš Čekoslovakijos ar Rumunijos batai — 350 — 450 rb. Moterų apdaro tokios kainos: suknelė 120 rubl., vilnonė suknelė 450 — 500 rb., palas 900 rubl., menkos kokybės batai — 100 — 110 rb., įvežti iš Čekoslovakijos arba Rumunijos — 350 — 450 rb., medvilnės kojinės — 11 rb., kupron kojinės (panašios į nylon) 20 — 50 rb., bliuskutės rayom — 100 — 120 rb.

Prie šiaulių apgyvendinti mongolai. New Yorke leidžiamas vokiečių kalba „N. Y. Staats Zeitung u. Herald“ rugsėjo 30 d. numeris pateikia santrauką pasakojimo vlenos vokiečių, kuri iš Rytprūsių bado metu buvo nukeliavusi į Lietuvą ir tik pasakutiniu laiku grįžo į Berlyną. Pasakota gyvena šiauliu apylinkėj ir šiltais žodžiais atsiliepia apie lietuvius, kurie visais galimais būdais gelbėjo bado į Lietuvą atblokštus vokiečius, nors tokią pagalbą teikti Sovietų buvo draudžiama. Kartu pasakotoja pažymi, jog sovietinės okupacijos lietuvių yra labai prislėgti bei varginami. Pačiuose šiauliuose lietuvių dar tebėra, bet taip pat yra apgyvendinta jau ir daug rusų. Prie šiaulių esanti apgyvendinta kažkokia mongolų kiltis.



Buvusieji Lietuvos kariuomenės savanoriai J. Kanapinskas ir P. Vaitkevičius padeda vainiką prie lietuviško kryžiaus Vėlinių dieną.

gerais norais, gi kliūtys pašalinamos glaudaus bendradarbiavimo dvasios.

Ponas Hollandas spontaniškai pripažino, kad Peronas dirba intensyviai gyvenimo lygiui pakelti, giliai pažindamas savo krašto ir kontinento reikalus, pabrėždamas, kad jo vyriausybė, lygiai kaip ir jų krašto, tiki „kad nepaprastai svarbu yra ieškoti ir surasti kelius visos Amerikos tautų gyvenimo lygiui pakelti.“ Kitaip tariant, pritarią justicialistinės doktrinos pagrindiniams teigimams, liečiantiems kontinento problemas. Ir tai, be baimės apsiriki, galima tvirtinti, kad, tarpusavio supratimo atmosferoje ir esant šių abiejų tautų objektams panašiems ir kilniems, netrukus galima laukti darnaus ir našaus vystymosi ir glaudaus tarpusavio bendradarbiavimo.

SVARBUS ARGENTINIEČIŲ IR AMERIKIEČIŲ LAIKOTARPIS

(UNA ETAPA DE IMPORTANCIA EN LA AMISTAD ARGENTINO — NORTEAMERICANA)

Neseniai lankęsis Jungtinių Amerikos Valstybių pasekretorius lotynų Amerikos reikalams p. Henry Hollandas, žymus valstybės vyras, galėjo užmegzti ryšius su argentiniskąja tikrove ir asmeniškai susipažinti su Valstybės Galva — generolu Peronu. Iš šio ryšio jau iškilo labai įdomūs patvirtinimai, sudarantieji svarbų įnašą į J. A. V. ir Argentinos tautų tarpusavį sugyvenimą, kas ypatingos svarbos taip pat turi ir bendram viso kontinento sugyvenimui.

Ponas Hollandas, betarpiškai susipažindamas su argentiniskąja tikrove, turėjo prozą pastebėti argentiniečių pritarimą savo prezidentui, socialinio teisingumo reiškimąsi toje aplinkoje, kurioje gyvename, augštą dirbančiųjų gyvenimo lygį bei nuosirdų tautos ir jos vyriausybės troškimą užmegsti glaudžius ryšius su J. A. V. žinoma, nepamirštant, kad tik iš supratimo ir

pakantos kyla abiemis šalims naudinga draugystė.

Pažintis su generolu Peronu leido suprasti Argentinos prezidento visam kontinentui turinčią svarbos asmenybę.

Šio pažinties palikto įspūdžio dydį neabejotinai rodo jo paties pasakyti žodžiai: „Mes stebimės tais žmonėmis, kurie yra ištikimi saviesiems. Vertiname tuos, kurie moka dirbti, aukotis (pasišvesti) saviesiems. Man buvo didelė garbė pažinti tokios apimties žmogų, pasi-aukojantį argentinietį, ištikimą saviesiems, mokanti dirbti, kalbantį nepaprastai nuosirdžiai, didelį amerikietį ir didį argentinietį.“

Šie žodžiai, pareikšti su tikru nuosirdumu, leidžia su aiškiu optimizmu laukti šio lankymosi pasėkų, nes kai supratimas ir gilus pažinimas vyrauja tautų likimą tvarkančių tarpe, nenuostabu pranašauti, kad visi reikalai bus sprendžiami

Atbėgusių Sveikinimas Pavergtajai Tėvynei

Neseniai Vak. Europą laimingai pasiekę tautiečiai per Amerikos Balsą iš Europos pasakė lietuviškai sveikinimo kalbas į pavergtąją Tėvyne. Štai tas jų žodis:

VI. Mironas pareiškė: „Mieļi broļiāi lietuviai! Esu Vladas Mironas iš Vilniaus. Prieš kelis mėnesius dar vaikščiojau Vilniaus gatvėmis, o šiandien jau esu laisvuose Vakaruose. Man su draugu Mykolu Bakanu pasiekė prasiveržti laisvėn ir susitikti su laisvajame pasaulyje gyvenančiais broļiais lietuviais. Šiandien mes abu aplankėme Amerikos Balsą įstaigą Europoje. Lietuviškos tarnybos skyriuje mes susitikome su eile bendradarbių, kurių klausydavomės Lietuvoje ir kuriuos pažinome tik iš balso. Pakviestas kalbėti į kraštą, aš buvau sujudintas. Neseniai jau aš pats dar buvau Amerikos Balsą programos klausytojas Lietuvoje, o šiandien jau galiu prabilti kraštą, kur mano pasilikę broļiai neša okupanto vergiją, priespaudą ir pažeminimą. Nors dar tik trumpas laikas, kai pasiekėme Vakarus, bet jau spėjome sukaupti įvairiausių įspūdžių, minčių ir pastabų. Jų visų šia ir neįmanoma perduoti. Kalbėsim tik apie tai, kas visus jus domina.“

Esame lietuvių globoje. Kiekvienas laisvėn pasprukęs čia yra sutinkamas kaip savo brolis. Mes tai patyrėme tiek iš įstaigų, kurios pasitinka ir rūpinasi iš anapus atvykusiais, tiek iš savo krašto tautiečių bei jų organizacijų. Kiekvienas, siekias laisvės ir globos, čia randa saugumą ir paramą. Mes, tik prašimę pro geležinę uždangą, tuoj buvome susitikę su Lietuvos laisvinimo veiksniais Europoje. Ilgas valandas pralaidome kalbėdamiesi visais pavergtos Lietuvos klausimais. Susitikę su Lietuvos laisvinimo besirūpinančiais veikėjais, organizacijomis, mes perdavėme Jūsų visus pageidavimus, troškimus bei pastabas. Mes ryškiais faktais, pavyzdžiais bei savo asmeniškais išgyvenimais pavaizdavome Lietuvos padėtį okupacijoje. Jūsų balsas čia buvo išklaustas su dideliu dėmesiu. Turiu pastebėti, kad laisvajame pasaulyje gyvenę lietuviai gerai žino pavergtos Lietuvos padėtį ir gyventojų nuotaikas. Čia dirbama daug, kad lietuvių kančios keltas būtų sutrumpintas. Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto mes buvome nuodirdžiai sutikti — ir, kiek galėsime, įsijungsimė į jo vedamą Lietuvos laisvinimo kovą. Laisvėn prasiveržusių lietuvių



Pirmasis Pasaulinis Spaudos Kongresas, įvykęs lapkričio 6 — 13 dienomis Sao Paulyje, Brazilijoje. Tarp Japonijos ir D. Britanijos atstovų matome Lietuvos delegatą K. Čibirą - Veraxą, atstovavusį VLIKo Informacinei Tarnybai ir „Elta“.

buvo ir anksčiau. Vakarams perteikta medžiaga čia daug padeda įrodyti okupanto nusikaltimus.

Būdami jau Vakaruose, patyrėme, kad Lietuvos laisvės byloje lietuviai yra įsigiję gausų draugų svetimšalių būrį, kokį vargu ar turėjo savo laisvės metais. Lietuvos laisvinimo pastangas remia laisvųjų kraštų politikai, valstybininkai, visuomenės veikėjai. Lietuvos vardas yra minimas plačiai, ir jos draugų bel gynybū oīlēs gausėja. Mūsų išvykimas Vakarų pasaulin nebuvo tik kaillio gelbėjimas ar pasinešimas laimės ieškoti. Atvykome pasauliui skelbtai tą bailsią tikrovę, kurią lietuviai išgyvena bolševikinėje priespaudoje. Būdami Vakaruose, mes esame liudininkai ir balsas savo pavergtū brolių lietuvių ir Lietuvos draugų globą naudo-

damiesi, mes esame pasiryžę laisvam pasauliui skelbti ir kalbėti už tuos, kuriems okupantas yra užčiaupęs burną. Mūsų bendri išgyvenimai ir stebėjimai vergijoje yra mums įsakymas. Šia proga galia trumpai pasakyti, kad laisvosios pasaulio tautos yra supratuosios, kas yra tikrasis žmonijos priešas. Jos organizuosiasi ir yra tvirtai pasiryžusios priešintis imperialistinio komunizmo užmačioms. Laisvėje gyvenę lietuviai yra organizuoti, nuolat kelia balsą apie Lietuvos padėtį okupacijoje ir yra laisvojo pasaulio siekimų taktininkai. Todėl, kokie begrestū pavojai okupacijoje, nenustokite vilties, kantrybės ir pasitikėjimo lietuvių tautos išlaisvinimu. Visus okupanto propagandos užsimojimus, pagyras vertinkite kritiškai. Visomis galimomis priemonėmis gelbėkite vieni kitus ir padėkite vieni kitiems pergventi sunkiuosius laikus. Šį kartą turiu — iki susitikimo laisvoje Lietuvoje.“

Mykolo Bakano žodis: „Aš esu Mykolas Bakanas iš Kauno, Žalialkainio. Kai tariu šiuos žodžius, aš matau savo brangius ir ištikimus draugus — Vytautą, Praną ir Aleksą, išlydėjusius mane ir mano kelionės bendrą Vladą Mironą į didelę kelionę — į laisvąjį pasaulį. Neseniai mes išsiskyrėme Viljampolėje, prie „Generalkos“, tilto, tvirtai rankų paspaudimu. Jūs linkėjote mums nesuklypti kelyje ir laimingai pasiekti tikslą. Kelionėje mus globojo ir saugojo Auščiausis. Laimingai pasiekėme laisvuosius Vakarus ir šiandien galime tarti žodį iš laisvojo pasaulio. Brangieji mano broļiai! Skirtis su Tėvyne, kad ir laikinai, nėra lengva. Dažnai sunku ir graudu. Bet Jūs žinote, kas mane ir daugelį kitų tautiečių privertė išsikirti su gimtuju kraštu. Aš pats esu darbininkas, juodžiausias proletaras. Bėgau nuo savo brangios Tėvynės, bet nuo tų, kurie skelbia nešą darbo žmonėms laimingą gyvenimą, gerovę, kurie sakosi dirbantį žmogų išlaisvinę nuo vargo ir išnaudojimo. Ir kaip keista, kad darbininkas žmogus turi bėgti nuo tų „išlaisvintojų“, kurie tariasi esą jo reikalų gynėjai, šviesesnės ateities kūrėjai. Kokion vergijon šiandien yra įstumi darbo žmonės, Jūs, kaip ir aš, gerai žinome. Laisvuosius Vakarus pasiekėme neseniai. Sunku dar atsipeikėti ir apsiprasti laisvėje. Dar ir dabar mus persekioja tas baimės jausmas, kurį nešiojomės Lietuvoje, kuris

lydėjo mus dienomis ir naktimis. Vakaruose mes sutikome puikių žmonių, kurie mums padėjo, globojo ir sudarė sąlygas susirūsti su mūsų tautiečiais. Kokie mūsų planai ateity? — Atsakysiu trumpai: skubiai įsijungsimė į Lietuvos laisvinimo darbą ir dirbsime, kad vėl galėume susijungti drauge laisvoje Lietuvoje. Tais troškimais gyvena visi laisvajame pasaulyje atsidūrę lietuviai, to trokštate ir Jūs. Man skauda širdį, kai stebiu čia, Vakaruose, gyvenančius žmones. Jie kuria gražią savo krašto ateitį ir savo pačių gyvenimą. Laisvė, pagarba žmogui, pakankami uždargiai, sotas valgis, dailus apsirengimas, baimės jausmo nebuvimas, pilnas naudojimas visomis sukurto mis vertybėmis ir yra tie fizinės ir dvasinės jėgos šaltiniai, kurie daro

LIETUVIAIK

Pasaulyje

ELTOS ŽINIOS AUSTRALIJA

* Adelaidės lietuvių teatras „Studentų Teatro“ salėje suvaidino anglų k. tris komedijas: prancūzų H. Duvernois — „The Bronze Lady and the Crystal Gentleman“, rusų rašytojo A. Zechovo — „The Proposal“ ir anglų J. Maddison Morton — „Box and Cox“. Visos trys komedijos prieš kiek laiko buvo suvaidintos lietuviškai. (Melbourn atelitininkai — sendraugiai nutarė skirti po vienos dienos uždarbį Tautos Fondui.

* Melburno mieste sėkmingai praėjo Australijos lietuvių 5-oji sporto šventė. Šventė paliko gražų įspūdį tiek patiemis sportininkams, tiek juos stebėjusiems žiūrovams. Laimėtojams paskirta visa eilė dovanų. Naujuoju Australijos lietuvių Fizinio Auklėjimo ir Sporto Sąjungos pirmininku išrinktas L. Baltrūnas.

* Adelaidės lietuvių choras, vadovaujamas muz. B. Šimkaus, gražiai pasirodė „Gerųjų Kaimynų“ konferencijos proga suruošame koncerte, padainavęs 4 dainas. Koncerte dalyvavo daugiau kaip 10 tautų menininkai.

ANGLIJA

* Min. B. K. Balučiui š. m. gruodžio 29 d. sueina 75 metai. Tą suaktį lietuviai ruošiasi tinkamai paminėti.

* Conventryje gyvena lietuvių dailininkė Genė Jonelynienė, kuri su savo kūrniais garsina lietuvių vardą svetimšalių menininkų parodose. Š. m. spalio mėn. 16 d. minėtoji dailininkė dalyvavo anglų dailininkų s-gos meno parodoje, kurioje išstatė keletą savo vertingų kūrinių. Tai vienintelė svetimšalė, dalyvavusi šioje anglų dailininkų parodoje.

* Londone Albert Hall salėje š. m. spalio 23 d. įvyko tarptautinių šokių festivalis, kuriame lietuvių tautinių šokių grupė pašoko tris šokius Mikitą, Rugelius ir Malūną. Tūkstančiai žiūrovų lietuvių grupę pasitiko ir palydėjo karštais plojimais.

KOLUMBIJA

J. E. VYSKUPAS V. BRIZGYS IBAGUE

Kolumbijos lietuviams nusišypsuoja laimė, nes juos aplankė J. E. Vyskupas V. Brizgys. Ganytojas aplankęs įvairias lietuviškas kolonijas Kolumbijoje neaplenkė ir tolimosios Ibague. Atskrido lapkričio 9 d. lydėdamas Bogotos lietuvių kapeiono kun. Vaičiūno. Nors kolonija nedidelė, bet Ganytoją priėmė labai gražiai — karališkai. Ekscelencija sutiko Saleziečių Aušt. Žemės ūkio mokyklos mokiniai su lietuviška trispalve ir Marijos Krikščionių Pagalbos Dukterų Internatas su svingingos Kolumbijos vėliava. Ganytoją sutikti į aerodromą atvyko Kolumbijos valdžios atstovai, miesto burmistras, Saleziečių atstovai su tėv. Salduku priekyje, ir gausus

gyvenimą gražesnį, kelia nuotaikas kovoti, dirbti, mylėti žmones ir gyvenimą. Tad lengva suprasti, kodėl laisvasis pasaulis priešinasi komunizmui ir kodėl jis deda pastangas sutramdyti svetimų kraštų grobikus, panaikinti priespaudą, žmogaus teisių ir laisvių užgnaudžėjus. Mieļi broļiāi lietuviai! Pasiekę laisvuosius Vakarus, mes pasakojome apie žiaurią dabartį Lietuvoje. Visi gerisai tvirtu lietuvių laikymuosi okupacijoje, stebisi nepalūžusia lietuvių valia iškęsti priespaudą ir būti laisvais žmonėmis. Laisvės diena tikrai ateis. Laisvojo pasaulio parama yra pavergtųjų ir nuskriaustųjų pusėje. Tad ištverkite, nesuklypkite po sunkia okupacijos našta. Baigdamas savo žodį, sveikinu visus draugus, pažįstamus, visus laisvės troškimais gyvenančius lietuvius. Tvirtybės ir ištvėmės!”

Jų nauji pasisakymai, kaip jiems einasi Vakaruose, bus ir vėliau perduoti į kraštą. Apie jų įspūdžius laisvėje ir mūsų tautiečių gyvenimą pavergtoje Tėvyneje pranešimus perdavė Amerikos Balsas rusų ir kt. kalbomis, Laisvosios Europos radijas, britų BBC, Vatikano, Romos ir kiti radijai, išskeldami didelį mūsų tautos atsparumą ir ryžtingumą.

būrys lietuvių. Lėktuvui nusileidus, Ganytoją sutiko didžiausias miesto orkestras su maršu. Po sutikimo apeigų J. E. gubernatoriaus mašina nuvyko į A. Ž. ū. šv. Jurgio mokyklą. Čia sutiko abi kolegijos su uniformomis ir orkestrais. Po sveikinimų aplankė Saleziečių įstaigas, pasiklausė lietuviškos programos. Programoje dalyvavo ir prof. Grigaliūnienė su dviem mažametėmis pianistėmis.

Pietus Ganytojas valgė p. Kazlauskienės geriausiam miesto viešbutyje. Atvyko gubernatorius, vietos vyskupas ir kiti garbingi svečiai. Pietų metu kalbėjo tėv. N. Saldukas, apibūdindamas Kolumbijos lietuvių veiklą. Lietuviai Kolumbijoje yra labai gerai užsirekomendavę. Lapkričio 10 d. Ganytojas dar aplankė vietos vyskupą, Saleziečių Aušt. Mokyklą ir išskrido į Bogotą. Atsisveikinti susirinko daug lietuvių. Ganytojas palaiminęs, pakilo lėktuvu į orą.

„Ubagėnas“



Danutė Ginterytė su auksu medaliu ir premija baigusi „Mitre“ kolegiją.

VENECUELA

* Lietuviai turi gerą vardą. Kadangi pagal vietos įstatymus užsieniečiai negali priklausyti jokioms už Venecuolos ribų esančioms organizacijoms, tai Veneculoje esą lietuviai yra sukūrę ir registravę lietuvių Salpos Centrą, kuris lietuviškai vadinamas „Veneculos Lietuvos Savišalpos Bėndruomenė“. Šiemet rugsėjo 11 d. Maracay apylinė surengė tautos šventės minėjimą. Minėjime dalyvavo pats tos valstybės gubernatorius ir kiti aukšti pareigūnai. Centro valdybos pirm. K. Nausėdas išskėlė mūsų tautos problemas viso pasaulio lietuvių apimtyje, perdavė mūsų sveikinimus ir užtikrino lietuvių lojalumą Venecuolos vyriausybei. Gubernatorius pakėlė taurę už mūsų nepriklausomybę ir už išlaisvinimą iš bolševikinės vergijos. Matyti, Venecuolos vyriausybė turi apie lietuvių susidariusi neblogą nuomonę, nes gubernatorius su lietuviomis išbuvo 5 valandas, nors iki šiol aukštieji vyriausybės pareigūnai dar nebuvo atsilankę nė į vienos tautybės minėjimą.

* Venecuolos Rotary klubas 1955 metų vasario mėn. minės savo 50 metų gyvavimo sukaktį. Lietuvių vadovybė gavo pakvietimą per minėjimą pasirodyti su tautiniais šokiais. Numatyta labai įvairi programa, kuri bus atlikta puikioj koncertų salėje.

BRAZILIJA

LIETUVA TARPTAUTINIAME SPAUDOS KONGRESE

Gautomis iš Brazilijos žiniomis, š. m. lapkričio 6 d. Esplanados viešbučio būste buvo atidarytas pirmutinis pasaulio spaudos kongresas Sao Paulyje. Į atidarymą atvyko Sao Paulo gubernatoriaus atstovas, vietos konsulų korpas, tarp jų ir Lietuvos konsulas A. Polišaitis, įvairių įstaigų bei spaudos organizacijų atstovai, žurnalistai, rašytojai ir atvykę į kongresą pasaulio spaudos atstovai, būtent: Lietuvos, Latvijos, Estijos, Brazilijos, Bolivijos, Danijos, Kanados, Kolumbijos, El

Salvadoro, JAV, Suomijos, Anglijos, Vokietijos, Britanijos, Olandijos, Indijos, Italijos, Jugoslavijos, Japonijos, Libano, Luxemburgo, Portugalijos, Pakistano, Švedijos, Čilės, Urugvajaus, Meksikos ir kt. Lietuva šiame kongrese atstovavo pasižymėjęs laikraštininkas K. Čibiras, kaip IT ir ELTOS atstovas, ir kun. P. Ragažinskas, Brazilijos leidžiamos „Mūsų Lietuvos“ redaktorius, kaip LŽS atstovas. Kongresas truko iki lapkričio 13 d. Jame apsvaistyta visa eilė aktualių spaudos reikalų. Buvo suruošta išklų ir vaišių. Prėmimą spaudos atstovams taip pat suruošė Pabaltijo valstybių Sao Paulo reziduoją konsulai. Apie kongresą plačius pranešimus davė ne tik brazilų spauda, bet ir visos eilės kitų kraštų spaudos bei žinių agentūros. Žymiausias Sao Paulo dienraštis „A. Gazeta“ įsidėjo platų kongreso išklmių aprašymą su iliustracijomis, kuriose tarp kitų kraštų atstovų matyti ir Lietuvos atstovai.

ITALIJA

* Siemet vykusiame filmų festivalyje Venecijoj didelį pasisekimą turėjo filma „Giulietta e Romeo“, statyta kartu anglų ir italų. Spauda labai išskėlė pagrindinio astro Laurence Harvey gabumus, visur pažymėdama, kad jis yra lietuvis.

* Lietuvė dailininkė Sofija Pacevičienė, gyvenanti Romoje, buvo premijuota Viareggio mieste vykusiame itališko peizažo parodoje, kurioje dalyvavo 12 tautų dailininkai. Iš trijų skirtų premijų viena teko Pacevičienei. Premiją įteikė Italijos ministeris Ponti. Šį faktą pažymėjo daugelis Italijos laikraščiai. (Spalio mėn. Romos Operos teatre lankėsi anglų „Sander's Wells Ballet“. Laikraščiai pažymėjo lietuvaite, dabar anglų pilietė, Svetlanos Berosovos gražų pasirodymą. Florencijos dienraštis „Nacionale Sera“ įsidėjo jos fotografiją, pažymėdamas, kad ji yra gimimo lietuvi. Spalio viduryje visi Italijos laikraščiai rašė apie lietuvių Lalla Ambraziejus, pulk. Ambraziejus duktes, įvėlimą į garsiąją Monasi bylą. Lallo motina yra italė ir gyvena Torine. Tėvas yra miręs tremtyje. Tačiau paskiau paaiškėjo, kad ji nieko bendro neturėjo su byloje įvėlimais asmenimis.

* Į Tarptautinį Marijos Kongresą Romoje aktyviai įsijungė lietuviškoji sekcija. Lietuvių Šv. Kazimiero Kolegijoje buvo du posėdžiai, kuriuose buvo skaitytos kun. dr. Balčiūno, Dr. Z. Ivinskio, kun. Dr. J. Vaišnoros ir prof. A. Maceinos paskaitos. Iškilmingoje procesijoje per miestą Šv. Petro bazilikon Lietuva dalyvavo atskira grupė: Persekiojamosios Bažnyčios tautų tarpe su Aušros Vartų, Krekenavos, Pažaislio, Šiluvos ir žemaičių Kalvarijos Marijos šventovių vėliavomis, kurios atkreipė į save visų dėmesį gražiai dail. I. Pacevičienės pieštais tų šventovių Marijos paveiksais. Drauge su daugybe kitų tautų Marijos šventovių vėliavų dalyvavę paties Šv. Tėvo atliktose Marijos Visatos Karalienės vainikavimo iškilmėse lapkričio 1 d. ir atžymėtos ypatingu šiai iškilmei paminėti medaliu, šios vėliavos lauks tėvynėn grįžimo valandos, kad ten atitinkamos šventovėse amžiais kalbėtų apie plačiam pasaulyje išsklidusios lietuvių tautos dalies šauksmą dangaus pagalbos neturinčios sau lygios istorijoje skaudžiausios tėvynės priespaudos dienomis.

UNGT. AMER. VALST.

* Muzikas A. Kučiūnas, neseniai minėjęs muzikinės veiklos 25 metų sukaktį, buvo pagerbtas iškilmingu koncertu. Kučiūnas taip pat pasiskyrė už visuotinės dainų šventės JAV-se suorganizavimą ir reikalą lietuviams iškilti savaisiais kompozitorių kūrniais. Net ir Amerikoje lietuviai savo koncertais dažnai pralenkia gausines tautas. Kučiūnas yra parašęs veikalą apie Wagnėrį, kito jo veikalą (apie Čaikovskį) rankraščiai žuvo per karą.

* Kard. Strich pašventino La Cross Wisconsinine vyskupijos kunigų seminarijos koplyčią, kurios įrengimas atsiėjo apie 1 mil. dolerių. Iškilmėse dalyvavo 3 arkivyskapai, 10 vyskupų ir keli šimtai rinktinųjų svečių, kuriems pasakytoje kalboje kardinolas statė pavyzdžiu Lietuvą, kaip ten laikomasi tikėjimo.

* Pasižymėjusi lietuvi dainininkė Paulina Stoškiūtė su pasisekimu koncertavo Europoje. Ypač šiltais sutikta ji buvo Heideberge, Munchene ir Berlyne.



Moteris ir GYVENIMAS

ELŽE DIMINSKIENĖ

Mintys Marijos Metams Baigiantis

Viešpats Dievas išskirdamas Mariją iš visų žemės motinų, leido jai pažinti didžiausią kada nors moters patirtą džiaugsmą, giliausią skausmą ir augščiausią garbę. Marijos gyvenimas yra krikščioniško gyvenimo mokykla, o Marijos asmuo tampriausias saitas jungiąs mus su dangiškuoju Tėvu. Jei Sename Įstatyme Dievas yra vadinamas Valdovu, Sutvėrėju, tai Naujame Testamente, Jis yra jau gailestingas Tėvas. Per Kristaus įsikūnijimą, Jo gimimą ir per Mariją žmogus pajuto ne tik Dievo galybę, bet ir jo tėvišką meilę. Lietuvių tauta aukojasi švč. Jėzaus širdžiai ir didžios nelaimės metu neužgesa viltis sulaukti laisvės, nes žino, kad dangiškasis Tėvas savo vaikų nepaisys.

Marijos asmuo, moterų ne tik garbinamas, bet ir mylimas, juk ne veltui Lietuva Marijos žeme buvo vadinama, jis lyg kelrodis supainiotuose mūsų gyvenimo takuose. Jos epizoduose randame ir savų išgyvenimų.

Štai sužinojusi, kad taps motina, apimta dangiško džiaugsmo, skuba per kalnus pas savo gimtinaitę šv. Elzietą, kad pasidalyti savo laime. Juk tur būt, kiekviena motina ieško sau artimo asmens, kad galėtų patikėti tą šventą paslaptį — savo motinystės džiaugsmą, kartu pasvajoti apie laukiamą kūdikį, o susikaupimo valandoje prašo Marijos sau ir naujai gyvybei motiniškos globos. Išgirdusi kūdikio pirmąjį verkumą, jaunoji motina nors ir nuvargusiomis lūpomis dėkoja Marijai už suteiktą kančios metu stiprybę.

Vaikas auga ir jo išdaigos dažnai suvirpina nerimu motinos širdį. Tačiau tai yra tik pirmieji gyvenimo simfonijos akordai. Rūpestis slegia Mariją kada ji keletą dienų ieškojo savo dingusio dykmečio sūnaus. Nebuvo Jai svetima ir tremtis. Ji turėjo bėgti svetimon Egipto žemėn, kad išgelbėtų mylimo sūnaus gyvybę. Ir mūsų motinos mieliau pasirenka sunkią pabėgėlio dalį, miglotą ateitį svetimajam krašte, kad tik išsaugoti savo vaikus nuo baisios pražūties — komunizmo. Yra ne maža atsitikimų, kad motinos grįžo į užimtą priešotį, kad tik pasimti savo likusių vaikų ir su jais vėl pabėgti. Ką jautė tuo momentu motina bėglė, kuri su kūdikiu ant rankų veržėsi į laisvąjį pasaulį? Kiek kartų ji šaukėsi Marijos pagalbos?

Štai matome šventąją Seimyną bėgimo metu nakvojantį piramidžių papėdėj. Vargina nakvynė, tačiau jų miegas ramus, nes žino, kad kūdikiui negresia pavojus ir

mių pavasario rytą nusiaučia daugumą šeimų tremdami į Rytus. Marija, Marija — skamba giesmė iš užkaltų vagonų. Ir tremiamieji ir pasilikę šaukėsi Marijos užtarymo.

Už kitus kentėjo Marijos Sūnus, ne už save kančia ir mūsų motinų vaikai. Būtų per drąsu palyginti mūsų tautos kančią su Kris-



kad jie vygdą Dievo valią. Praeis Herodo siautėjimai ir jie vėl grįš savo tėvynėn. Juk ta pačia mintimi ir mes gyvename ir mūsų širdyse tas pats noras grįžti Tėvynėn ir jai gražinti mūsų vaikus.

Prabėga ramūs laimės metai ir prasideda kančia. Vieton jaunatviško sūnaus džiaugsmo, mato jo neapsakomą kančią. Daug asarų išliejo ir tebelieja Lietuvos motinos. Kas išmatuos jų skausmo gilybę. Augino vaikus, aukojosi jiems, tikėjosi paramos senatvėj, tačiau vietoj ramaus gyvenimo saulėlydžio liko vienuma ir kančia. Kurioj pasaulio šaly yra sūnus ar dukterė? Ką pergyvena mūsų partizanų motinos? ar tu, kurie yra persekiojami? Diena iš dienos jos leidžia savo sugrūbusiais pirštais rožančiaus karoliukus ir šaukdamos Sopulingosios Dievo Motinos pagalbos meldžiasi už vaikus.

1941 m. birželio 14 — 15 dienomis enkavedistai kaip viesulas ra-

taus kančia, tačiau dieviškos kančios akivaizdoje ir žmogiskoji kančia įgauna prasmę, Sūnaus meilė iškelia motiną į Dnagaus Karalienes.

Miręs Sūnus nužengia į pragarus kėlėsi iš numirusių ir įžengė į dangų ir rūpinasi savo konkrečiu išprikimo objektu — žmogaus siela.

Mūsų didvyrių mirtis ir kančia nėra vien tik pavienių motinų, bet ir visos tautos skausmas. Jų išlietas kraujas, tai lyg brangakmeniai, kurie žėri pinamam laisvės vainike.

Nors ir metų metus tekty tas vainikas pinti, kol mūsų motinų širdyse bus gyvas tikėjimas ir viltis, to vainiko pumpurai nenuvys, bet atėjus paskirtai dienai pražys ant daug skausmo ir vargo patyrusių tėvynės galvos.

Per kančią gims garbė ir laimė. Marija, Tu visados mus išklausi, Tu neapleisi mūsų ir dabar toli išsklaidytų nuo savo Tėvynės, svetimuose kraštuose.

DABARTINĖ ŠVEICARŲ TAPYBA

Nors šveicarija nesiskaito tapybos kraštu, nors jina neturi tokių meno centrų, kaip Paryžius, Munchenas, Venecija ir New Yorkas, ir savo priaugančiai generacijai šveicarijai neturi Meno akademijos, vis tiek dabartiniu metu šveicarijų tapyboje gyvenimas verda. Atitinkamai šveicarijų vartojamų kalbų skaičiai, gimė trys skirtingos meno grupės: vokiečių, prancūzų ir italų, kurios gyvai tarpusavyje bendrauja. Be šių — yra dar ketvirtoji grupė — raetoromiška, kuri, taip pat, davė savo tapytojų. Šveicarijų tapybos meno lygis augsta.

Meno tradicijos šveicarijoje siekia senovės. Jos viduramžių meno kultūra su puikiom Manness'o tapybom Zürich'e; su Basely ir Genevoje pasižymėjusiu Konrad Witz, kuris renesanso meistras prilygsta; su Hans Holbein, Niklaus Manuel ir Urs Graf ir devyniolikam amžiumi iškilusiu Arnold Becklin ir Giovanni Segantini. Kulminaciją tašką šveicarijų tapyboj pasiekė Ferdinandas Hodler. Stiprią įtaką turėjo šveicarijos tapytojams pirmieji Hodler'io paveikslai. Tuo metu pasaulis kreišė dėmesį į jaunųjų šveicarijų darbą: laisvos temos, drąsios formos, intensyvus spalvotumas, vidujinės prasmės didingumas, pa-

prasti balti mediniai rėmai (vietoje ornamentinių auksinių), virto simboliu savijautos ir kartu ypatingo atvirumo, kurie tuose paveiksluose atsispindi.

Jų akys su šveicarišku atvirumu sekė anų metų Europos tapybą: prancūzų impresionistus Cézanne, Van Gogh, Gauguin ir norvegų Edward Munch. Sekanti po Hodler'io generacija davė eilę menininkų, kurių kūrinių šveicarijų tapybą augštai iškėlė. Jų priekyje stovi Cuno Amiet, gimęs 1868 m.: drąsus ir laisvas spindinčiose formų spalvose ir intensyvus psichinėse analizėse. Šalia jo stovi menininkai: Giovanni ir Augusto Giacometti, iš kurių Augusto, būdamas 20-ties metų, savo eksperimentuose buvo spalvų stebukladariu. Rene Auberjonois pasireiškė stipriausia meniška koncentracija. Tai pačiai generacijai priklausė Heinrich Altherr, kuris yra Hodlerio pasekėjas. Vėliau pasižymėjo Paul Basillus Barth, Hans Berger, Wilhelm Gimmli, Ernst Morgenthaler, Pietro Chiesa, Maurice Barraud, Fritz Pauli ir Ignaz Epper — visi minėti menininkai ypač žymūs savo meno kultūra. Prie jų priskirtinas Max Gubler — jauniausias augšto laipsnio meni-

ninkas.

Šalia jų stovi genialus Otto Meyer - Amden, gyv. 1885—1933 m. Tai buvo menininkų pranašas — ypatinga meno pajėga, kuriai visų laikų ir tautų didieji priklausė. Jo pasekėjas yra Paul Bodmer ir Hermann Huber. Otto Meyer-Amden savo kūriniuose paliečia sapnų ir fantazijų pasaulį. Paul Klee yra meisteriumi tos srities.

Koks stiprus yra renesansas šveicarijos modernistame meno išsivystyme, pastebim iš formų įvairumo, kuriomis pasižymi didesnė dalis jaunuos šveicarijos menininkų generacijos. Meno grupei, pavadintai „Allianz“ vardu, nuo 1937 m. priklausė žymus skaičius jaunų menininkų, kurie padarė ryžtingą posūkį nuo pastovių meno formų prie nepastovių.

Pagrindinės 20-jo amžiaus srovės, pasirodžiusios Europos mene, buvo: abstraktizmas, konstruktyvizmas, žurnalizmas davė visą eilę stiprių menininkų, kurie net už šveicarijos ribų susilaukė pripažinimo ir atgarsio. Prie tokių priklausė: Max Bill, Richard P. Lobse, Camille Graesser ir, gyvenantis New Yorke, Fritz Glarner; prie abstraktizmo — priklausė: Leo Leuppi, Oskar Dalvit, Walter Bodmer ir ne-

PR. VEDEGIENĖ

LIETUVIŠKOS KŪČIOS

Kūčios ir Kalėdos yra ne tik bažnytinė šventė, bet ir graži mūsų tautos ir šeimos šventė, lydima įvairių lietuviškos dvasios apsišėkimų. Tik prisiminkime mūsų tėvų kraštą — Lietuvą. Ne tik pati gamta jau sudaro tam tikrą nuotaiką (medžiai sniegu apkloti, visur balta), bet ir žmonių sielos ir širdys laukia kažko naujo, kas turi greitai įvykti. Gi Kūčių ir Kalėdų žmonės tikrai laukdavo, ilgai joms ruošdavosi ir, kiek galima, iškilmingiau švėsdavo.

Kūčių dieną, paprastai, visi šeimos nariai rytą tevalgydavo (kiti ir visai nevalgydavo), pakelta nuotaika ruošdamiesi vakarienei, — visuotinai puotai — Kūčioms. Kiekvienas stengdavosi, kaip galima, anksčiau užbaigti visus savo darbus, kad būtų laiko apsišėngti, susitvarkyti. Valdžios bei daugelis privatiųjų įstaigų bei žmonių tą dieną visai nedirbdavo. O jei kas ir dirbo tą dieną dėl svarbių ir skubių rūpesčių, bet ir tai tik pusę dienos. Sodžiuje tą dieną lyg kokia pusšventė ir samdinių baigdavosi išstarnauti metai.

Kūčių dieną stengdavosi susirinkti visi šeimos nariai, nors ir gyventų kitur. Mokiniai, tarnautojai, darbininkai skubėdavo pas savo tėvus, į šeimas, į namus, kad visi galėtų kartu sėsti prie Kūčių stalo, padengtu šienų ir balta staldengte. O valgių tikra gausybė būdavo: įvairiai sutaisyta žuvis, silkės, grybai, kisieliai (avižių, spanguolių) slyžikai, kompotai, kviečiai su medum ar saldytu vandeniu, aguonų pienas ir tt. ir tt. Ko ko, bet be plotkelių (Dievo pyrago) tikrai Lietuvoje nebūdavo pradėdamos Kūčios. Kūčias pradėdavo malda. Bendrai ne tik Kūčių metu, bet ir visą tą dieną stengdavosi nežeisti, neužgauti viens kito ir išnykdavo bet koks luominis ar kitoks skirtumas, o ta lygybė kaip tik pasireiškėdavo Kūčių metu lauzant ir simboliškai dalinantis plotkelėmis, kurios dažnai prasmingai yra vadinamos Taikos Duona. Visų nuotaiką rami, iškilminga. Net ir gyvulių jokia garso negirdėti: tą vakarą ir jiems paruošta puota — padidinta maisto porcija. Prie stalo pasakojimai, švelnūs juokai, gražūs prisiminimai apie Kūčių vakaro gyvulių kalbą (Vaikeliai gimstant) ir vandenį pavirstantį į vyną. Tai taip būdavo laukiamos ir švenčiamos Kūčios Lietuvoje.

Slinks laikas ir klatingas ir žiaurus nedraugiškas kaimynas, įkėlęs koją į mūsų brangią Tėvynę, omė naikinti ir griauti mūsų gražius papročius, persekiojami mūsų brolius, tremti juos į Sibirą. Tėvynėje kiti laikai ir Kūčių stalas gal tik pas kai kuriuos slaptai ir vargingai ruošiamas. Čia prisimenu

apsakymėlių, kuriame vaizduojama lietuvė — motina dabartinėje Tėvynėje.

Kūčių dieną motina likusi viena ruošia kuklią Kūčių vakariene. Pagamina valgius, padengia stalą, padeda lėkštes kiekvienam šeimos nariui, atsisėda, uždega žiburį ir laukia. Ir štai ateina Sibire nukankinto tėvo dvasia, ateina Sibirian ištremta dukterė su vaikais ir žuvęs sūnus partizanas. Motina visus melialiai priima, visus klausinėja, guodžia, ramina. Išaušta rytas. Kūčių stalo valgiai nepaliešti, motina suknubusi ant jo.

Mieša sese tautiete! Tu palikai savo tėvų kraštą, palikai artimuosius ir atsėdūrėi Argentinoje. Tu palikai tą kraštą kur sukurta nuo amžių tiek daug tradicijų ir papročių. Prisimindama savo Tėvynę, lietuviškas Kūčias, rask galimybių jas ir čia, kaip galėdama, ruošti. Stenkis paruošti Kūčių stalą ir vienybės simboliu — plotkele, visiems dalinantis pajusime ramybę, taiką ir Tėvynės dvasią savoje šeimoje. Lietuviška malda ir kalba turi lydėti tą vakarą visus. Argi mes pakeitę dangų, būsime pakeitę ir savo dvasią? Mes čia turime pilną laisvę ir padarykime tai ko Tėvynėje mūsų broliai ir labai norėdami negali padaryti.

švėskime lietuviškas Kūčias.

AR ŽINOTE, KAD...

Moterys ilgiau gyvena negu vyrai, nes vyrų kūnas silpniau atsilaiško mikrobu atakai ir greičiau susidėvi.

Moterys mažiau būna isteriškos negu vyrai. Tai galima buvo nustatyti slėptuvėse nuo bombardavimų, kur moterys labiau išlaikydavo šaltą kraują.

Moterys mažiau žudosi, negu vyrai. Iš keturių savižudžių — tik viena moteris. Pas senesnio amžiaus savižudžių proporcija krinta — iš aštuonių būna tik viena moteris.

Vyrai nėra inteligentiškesni už moteris. Kiekviena lytis yra inteligentiška savo specialybėje. Vyrai daugiau vyrauja matematikoje, mechanikoje, logikoje, gi moterys kalbose, socialiniuose klausimuose ir estetikoje.

Moteris geriau už vyrą pakelia šaltį, nes ji yra labiau apsaugota riebalų sluoksniu.

Moteris geriau miega už vyrą, ji turi stiprių nujautimo jausmą ir dėl to mažiau nervuojasi už vyrus.

KODEL?

Vyras gali ištiesą dieną pratupėti pakrantėje žiūrėdamas į meškerės galą, bet jis nervuojasi ir priekaita, jei moteris pavėluoja dešimtį minučių su pietumis?



Taip pasipuošusi laukia Kalėdų mūsų Tėvynė.

pamirštamas architektas Le Corbusier: prieš laiką miręs Walter Kurt Wiemken, Otto Tschumi, Hans Fischer ir Luzerna, o virtuožas Hans Erni, kurio paskutinis kūrinys atskleidžia naują realizmą. Prie judesio vizionistų srovės priklausė Hans Fischli ir Hugo Weber.

Šis didelis kiekis produktyvaus menininkų darbo pasirodė parodoje, suruošose ypatingu rūpestinguose dideliuose ir mažuose miestuose. Šveicarijos kantonai, miestai ir kompanijos savo užsakymais sutelkė savo menininkams tinkamas sąlygas tęsti meno išsivystymą.

GALVOS SKAUSMŲ PRIEŽASTIS

Medicinos mokslininkai ištyrė, jog galvos skausmai daugiausiai kyla ne dėl fizinių, bet dėl dvasinių priežasčių. Nevedusieji dažniau negaluoja galvos skausmais, negu vedusieji. Jauni galvos skausmus dažniau jaučia negu vyresnio amžiaus žmonės. Tvirtinama, kad pyktis, vidiniai konfliktai, nesaugumo jausmas taip pat būna galvos skausmų priežastimi. Moterys dažniau negaluoja galvos skausmais, negu vyrai. Taip pat protinį darbą dirbančių didesnis procentas patiria galvos skausmus, negu dirbą fizinį darbą. (m.)

KĄ PADARIAU MARIJAI, JAI VIENAI TEBŪNIE IR ŽINOMA -

pareiškė šio „LAIKO“ numerio Garbės Leidėja.

GALVOSŪKIS SENIENŲ TYRINĖTOJAMS

1947 m. vasara. Keletas takamiro genties beduinų gano savo bandas Mirusių jūros pakraščiu. Ten, kur jie randasi, Judos dykuma yra išraižyta slėniais iš vakarų į rytus. Šių slėnių įkalmės yra su stačiais iškyšuliais, žiaurios ir savy slepia natūralias lindynes, kurias vagys pasirenka kaip priebėgą ir beduinai kaip klėtis grūdams. Vienas iš beduinų vydamasis su šunimi gyvulį atranda plyšį. Meta akmenį ir išgirsta sudužusių puodų skambesį. galiausiai nusprendžia įžengti į vidų. Prietemoj įstebi keleta sudužusių puodų ir tarp nesvarumų ir gyvulių mėso tris ar keturis sveikus. Sveikuose puoduose kyšo odiniai ritiniai su keista rašyba. Saugia savo draugą ir nervingai šnabžtelia vienas kitam: „Lobis...?“ — Koki nors dokumentai...? — Civilizacija juos yra padariusi apdairiais ir gobšiais. Po kiekos svarstymų kiekvienas išeina pasikrovę keleta ritinių. Eis į Betliejų ir ten juos parduos...

Ieškant pirkėjo. Pakrovę savo lobį ant kupranugario į Betliejų. Vaikas čiupinėja radinį, tačiau negali įsitikinti jo vertingumu. „Gal būt rimti pirkčiai mokėtų išaiškinti anos rašybos neišskaitomus ženklus...“ Ritiniai patenka vis tik jiems ir per juos pasiekia žinia iki Mar Atanazo Jozuės Samuelio, Palestinos ir Transjordanijos syry ortodoksų arkivyskupo. Jis nusipirks vieną dalį iš septynių rankraščių už keletą šilingų. Šiandien jam mokėtų milijonus, jei jis juos panorėtų kam perleisti.

Juos atpažįsta mokytieji. Tačiau garbingieji ritiniai turėjo pereiti iš rankų į rankas. Ortodoksų metropolitas tada pradėjo savo nuotykingą kelią, pavesdamas išegzaminuoti labiausiai nusimanantiems Jeruzalės asmenims tarp 1947 metų rugpjūčio mėn. ir 1948 metų vasario mėn. Niekas nedavė tikrumo, kad rankraščiai būtų iš tikrųjų senai. Amerikiečių mokykla Jeruzalėje gali, galiausiai, didžiuliais pradėjusi radinio tikrąjį įvertinimą. Mokyklos direktoriaus pavaduotojas John Trever atpažino geriau išsilaukusį ritinį, kaip priklausančį prie pranašo Izaio knygos. Pamažu buvo atpažįstamos kitos nuotrupos. Vienas ritinys — Habakuko knygos pranašystės trečiojo skyriaus aiškinimas; Antras, kuris liečia prie-

mimo į vieną žydų sektą drausmę. ir kitas — kovą tarp šviesos ir tamsos vaikų, abu yra nežinomo autorius. Likusieji trys ritiniai, — iš viso jų buvo septyni — aiškina Lameko apreiškimą, talpina šlovės ir



Pažaislio Dievo Motinos šventovė.

padėkimo psalmes ir trečias ganilgą Izaio pranašystės nuotrupą. Dauguma iš pergamininių ritinių buvo labai blogame stovyje, sugadinti laiko ir kirmėlių. Vienas iš jų dar nebuvo galimas pilnai išvynioti. Jie yra parašyti senąja hebrajų kalba (kalba, kuria kalbėjo Jėzus Kristus), kurios turi tą savybę, kad yra rašomos vien priebalsės balses praleidžiant ir rašant iš dešinės į kairę, kaip kad yra parašytos Senojo Įstatymo knygos. Iš septynetos ritinių didžiausias yra Izaio knygos ritinys: 17 odinių lapų,

yra daug trumpesni. Neviršija pusantro metro, pločiui svyruojant tarp penkiolikos ir dvidešimt centimetrų.

susiūtų vienas lapo kraštas su kitu sudarė 7 metrus ir penkiolika. Kiti Ar buvo rankraščių daugiau? Pasisklidus po pasaulį žiniai apie anų septyneto ritinių atradimą, senovės

goje.

Mokslo stoka. Kada nuryko senienu tyrinėtojai, pastebėjo, kad kažkas buvo jėgęs į urvą vėliau po beduinų radinio. Žemė buvo sukapstyta, puodynės sudaužytos ir šalia jėgimo buvo bandyta daryti kita pagelbinė skylė. Turėjo tai daryti su neramumu, kurį sužadina įsiskverbiliškas gobšumas arba skubėjimas.

Nežiūrint visko, pradėjo smulkmėnišką ir organizuotą kasinėjimą. Šiam uždaviniui atlikti prireikė penkiolikos dienų, tačiau pastangos buvo pilnai apsimokėjusios nuotrupų suradimu. Buvo atrasta apie 600 gabalėlių: dauguma odinių, kiti tačiau buvo iš pergamino ir keletas iš papyro. Beveik visuose rašyba yra kvadratinė arba aramaiškoji (tokia, kokią dabar matome vartojant žydus), dvi tačiau nuotrupos turi graikišką rašą. Iš kruopščiai surinktų puodynų galima apskaičiuoti, kad tokių puodynų yra buvę apie 50 ir visos yra buvusios to paties tipo iš paskutinio laikotarpio helenistinės keramikos (2 šm. prieš Kristų). Buvo išsaugotos tikrai dvi puodynės, kurias su ritiniais ištraukė beduinai. Jų dydis 60 cm. augščio, 28 cm. pločio leidžia apskaičiuoti, kad paslėptų uoloje ritinių galėję būti apie šimtą penkiasdešimt. Kur yra trūkstamieji ritiniai...? Galį būti du atsakymai: 1) urvas buvęs seniai (nes yra romėnų laikotarpio šukių) ir dabar tais pačiais metais išplėstas kitų beduinų paliekant tik nuotrupas ir septynetą atrastų ritinių; arba 2) brangiuosius dokumentus yra pavertę į dulkes laikas, vabzdžiai, įvairūs graužikai.

II. Dabarinis tyrinėjimų stovis.

Pirmieji tyrinėjimai neišvengiamai iškėlė klausimą, kodėl ištisa biblioteka buvo paslėpta pilnoj dykumoj ir kam ji priklausė.

Vieno kilometro nuotoly į pietus nuo urvo riegoso pastato likučiai, žinomo „Kirbet“ arba Kunran vardu. Jo artumojo pasirodė krūvos akmenų, kur buvo atpažinti apie tūkstantį kapų. Pirmutinei iškaseny išvykai pavyko atrasti vieną puodynę, lygią urvo puodynėms, ir keletą monetų. Monetos turėjo tris metus: iš pirmo amžiaus po Kristaus. Kapų išdėstymas rodo, kad čia būta organizuotos bendruomenės.

Sisteminis ieškojimas. Šio pastato artumoje susiorganizavo 1951 m. lapkričio mėn. kasinėjimo grupė

ištirti Murabos urvams ir kiek vėliau, praėity metų kovo mėn., Kunran urvams. Šioj pasarojoj vietoj pasisekė nustatyti 150 urvų, o jų ir plyšių vieta. Dviejose vietose buvo atrasta rankraščių nuotrupų stovy ir dvidešimt penkiose vietose šukių. Tuo tarpu, beduinams esant labai suinteresuotiems beiškant rankraščių (jiems duodama apie 50 pezų už kvadratinį centimetrą), buvo galima surinkti žymų nuotrupų kiekį, kuris viršija savo bendru paviršium atrastuosius augščiau.

Sarašas. Iki dabar atrastieji dailykai, šalia atpažintos statybos, keramikos, monetų, rankraščių, filakterijų (parinktų šv. Rašto posakių odoje išrašų pagarbos dėliai nešiojamų kaip kaspinai arba apyrankės), parodo, kad yra atrastas žydų bendruomenės centras, kuris turi daug panašumų su esenų sektą (žydų vienuolyne bendruomene, besilaikančia bendro gyvenimo ir turinčia asketinę pakraipą, kuri buvo prasiplatinusi nuo 2 šm. prieš Kristų pabaigos įvairiose Palestinos vietovėse).

Tyrinėjimo būdas. Vairiausiai raštai nuotrupų pavidale, kurie buvo rasti ant odos, pergamento ar papyro, apima nuo nuotrupų tik keletos raidžių, linijų, ar stulpelių iki ilgų skyrių daugiau ar mažiau pilnų. Bendrai imant, yra smarkiai apgadinti ir kai kuriose raštas gali būti atpažįstamas tik infraraudonųjų spindulių fotografijos pagalba. Kas galės įvertinti kantrųjį darbą, kurio reikalauja tikslus kiekvienos rašto nuotrupos atpažinimas (darbas panašus į didelių galvosučių arba sudėingų kryžiažodžių išspėdimą) ir kas bus matęs kaip prie Grottaferatos vienuolių darbo stalių praeina dienos belyginant, kad iš sudarkyto pergamo gabalo būtų galima atstatyti jo normalus dydis, iki tas galės įsivaizduoti mėnesius ir metus, kurie užims Tėvus dominikonus šiame kantrybės pilname darbe.

Radinio vaisiai. Naujų davinų dėka buvo galima išspręsti įdomūs šv. Rašto aiškinimo mokslo klausimai. Dokumentai sudaro tradicijos grandinėje nežinomą žiedą ir pasibaigę senasis ir gimė naujasis įstatymas, galvosena. Senienų mokslas buvo praturtintas naujais dalykais ir naujomis keramikos lytimis. Raštijos srity pažanga yra plati. Visų pirma pasidaro suprantama, kodėl biblioteka buvo išsklaidyta dy-

(Nukelta į 6 psl.).

JONAS GAILIUS

GUNDYMAI

A p y s a k a

Marcelė atsidūsta, perbraukia ranka pasišiaušius plaukus, nuleidžia galvą. Paskui, lyg nebaigtą šneką atsiminusi, prideda:

— Taip jau matyt buvo likimo skirta... Panevalia tempė prie nelaimės. Dievas juk taip nebūtų padaręs...

— Tai tu sakai, kad tavo Kazimieras be Dievo valios žuvo? Jam net nežinant?..

— Kur Jis tau nežinos! Juk Jis viską žino. Net mūsų mintis. Bet kad tokia būtų Jo valia buvus, man sunku tikėti.

Aldona atsikelia, prieina prie veidrodžio ir pradeda purenti plaukus. Žiūrėdama į save, šelmiškai šypsosi, tartum kuo tai džiaugdamasi.

— Taip, taip, Marcelė, sunku su tuo tikėjimu! Juk jeigu kulka būtų atsimušusi nuo Kazimiero krūtinės ir jo net nesužeidusi, tai būtų kas kita! Abi tada ir Jo gerą valią pripažintuva...

— Eik, eik tu, tarškale! — piktomis akimis dėbeli į Aldoną ir vėl nūsiska. — Gal tu norėtum su svetimais vyrais daužytis ir viso to nuodėmė neskaityti?! O gal manai, kad Dievo valia ir nusi-dėdi, netikėle?!

— Aš turiu laisvą valią ir darau, ką noriu! — braukdama raudonu pieštuku per lūpas, atsiliepia Aldona. — O apie Dievą pagalvoju tik tada, kai nueinu į bažnyčią. Jis man nei padeda, nei kliudo!

— Na, palauk!.. — pakelia dešinę ranką Marcelė, bet tuojau vėl nuleidžia.

Išgirdusi barbenimą, Aldona juodu šepetėliu skubiai palygina antakius ir sugrįžta prie stalo. Kol Marcelė paprašo, kol durys atsiveria, kortų kaladė suspėja pasislėpti jos rankinukyje.

Nuo kėdės pakilusi Marcelė pasisveikina su vidutinio amžiaus moterimi, kurios šviesūs plaukai gražiomis bangomis supasi ant neaugštų pečių. Pro prasęgtą apsiaustuką juodojo tamsi suknia, kukliai dengianti liekną liemenį.

Kai Aldona pasisveikina su pribuvėle, jos akys nuo švelnaus, moteriško veido nuslysta į plaukus ir atsimuša į Marcelės patenkintą šypseną.

— Ar aš netrukdu? — paklausia ir stipriai suspaudžia rankinuką, tartum rengdamasi išeiti.

Marcelė nieko neatsako.

„Galbūt jai patiktų, jei išeičiau ir jas vienas palikčiau“, pagalvoja, „bet tyčia neisiu: negi jos gali turėti kokių paslapčių...“

— Jūs nekreipkite dėmesio, kad atėjau. O gal — priešingai — aš trukdu? — atidžiai pažvelgia į abi.

— O ne! Visai netrukdu! — Marcelė skubiai nuima atėjusios apsiausta. — Mudvi truputį papliotkavova, kortas nukėlėva... Ką gi veiksi žmogus, kai nėra kur išeiti.

Aldona truputį suraukia antakius, bet tuojau vėl nusišypso.

— Ponia turbūt nelošiate kortomis? — paklausia.

— Kurgi aš lošiu, jei ir mano vyras jų nemėgsta,

— atsako, sėsdama.

— Na, žinoma, kam judviems tos kortos, jei gyvenate kaip du balandėliai, — pastumdama saldai-nius, minkštu balsu įsikiša Marcelė. — Juk judu visos apylinkės pažiba: abu ir prie tanciaus, ir prie rožančiaus, kaip senieji sakydavo.

— Ačiū Dievui, niekad nesipykstava, visad sutariav...

— Bet jau laikas būtų ir apie vaikelį pagalvoti, — neatlyžta Marcelė. — Juk tai būtų tikra palaima jūsų šeimai...

Moteriškė žvilgteri į Aldoną ir truputį nukaista.

— Aš manau, kad šiandien tai nebūtina, — ver-

dama akimis, šypsosi Aldona. — Moteris su vaiku — tikra belaisvė: nei kur išeis, nei su kuo pasimatys...

— Eik, eik tu, lakinėle! — sudraudžia Marcelė ir su užuojauta žvilgteri į viešnią. — Tau taip tik rodosi... Moteriai didžiausia laimė auginti vaikutį. Koks gležnus jo kūnelis, lyg aksominis! Kokios mielos jo rankelės! Vaikas ir tėvus labiau suriša, kad jiems daugiau neberūpi kokie ten šokiai...

Viešnie nuleidusi akis paima saldainį ir vyturiuoja lieknais pirštais. Paskum vėl pažvelgia į Aldoną ir valandėlę svyruoja.

— Mano vyras apie tai niekad nekalba, — netvirtu balsu sako. — Žinote, dabar tokie sunkūs laikai... O ir mes dar vos naujakuriai... Abu dirbame...

— O ar mūsų tėvai nebuvo naujakuriai? O ar jie nedirbo?! Ir dar kaip! Jie valandų nežiūrėjo. Saulė dar nesikėlė, o jie jau triūsėsi; saulė jau seniai nusi-leido, o jie bedirbdavo. Ir laiko viskam užteko. Žinia, tik ne šokiais...

Marcelė net įkaista iš įsiskarščiovimo. Tačiau pamąčiusi, kad jos viešnia jaučiasi kaip ant žarijų, atsidūsta, sudeda rankas ant krūtinės ir saldžiai nusišypso:

— Niekas jūsų, širdede, nekaltina, tik jau tokia kalba išėjo. Aš žinau, yra tokių, kurios labai norėtų vaikų, bet Dievas joms neduoda...

— Jeigu tau taip vakai rūpi, kodėl jų nepasirūpinai? — nori nors tokiu būdu užstoti viešnią Aldona. — O dabar nespėju ponia pro duris įeiti, o tu ir užpuolei. Ponia dar išsigąs arba užsigaus ir daugiau niekad neužeis.

Marcelė nusišypso, paglosto viešnios pečius ir saldžiu balsu suokia...

— Mudvi juk apsipratūsios, Stefa. Negi čia yra ko supykti?.. Žmonės už akių dar pikčiau pašneka... (Bus daugiau).

AR RUOŠIAMASI NAUJAM IŠPARDAVIMUI?

PRANYS ALŠENAS, Kanada

(Specialiai „LAIKUI“)

Pavergtųjų tautų atstovai dar labai gerai prisimename gėdinguosius Teherano, Jaltos, o iš dalies, ir Potsdamo susitarimus, kur Vakaraičiai (svarbiausieji iš jų — Rooseveltas ir Churchillis. Potsdame — jau Trumanas) prekiaavo su Stalinu svetimų valstybių laisvę ir jų ateitimi. Tų sutarčių pasekmės eilė valstybių neteko laisvės ir pakliuvo į baisius bolševikinius spąstus.

Po to laikas bėgo tolyn, praeitis elinko užmarštin, deja, fatališkos Vakarų Demokratijų padarytos politinės klaidos niekad neišdilo iš žmonių atminties ir jos neišdils, nes jų atminimas krauju, kančiomis ir pavergtųjų ašaromis atžymėtos.

Per tą laiką humaniškesnės mąstysenos Vakarų politikai apsižiūrėjo, šiek tiek perprato padarytas klaidas ir norėjo jas bent dalimi atitaisyti. Turiu galvoj dabartinį JAV prezidentą D. Eisenhowerį, kuris perėmęs prezidentavimą Amerikoje, buvo pasiryžęs daryti žygius, kad JAV Kongresas ir Senatas atšauktų padarytus Teherane, Jaltos ir Potsdame padarytus nutarimus. Deja, kaip vėliau paaiškėjo, trūko ir Eisenhoweriui drąsos ir ryžtingumo. Taip padėtis ir liko, kaip ir buvusi. Pradžioje susidarytas klaidingas vaizdas pavergtųjų tarpe, jog Eisenhoweris būsiąs „Prezidentas Išlaisvintojas“, taip pat baigia galutinai nublukti, nes ir Eisenhoweris ima trauktis į tą patį neryžtingumo rutinos kiūtą, kaip ir daugelis kitų Vakarų Pasaulio politikos ir valstybių vyrų.

Visų akis baigia aptemdyti nauja migla — „Co-existence“

Raudonųjų tikslai ir siekliai — nepasikeitė. Jie siekė, siekia ir sieks užvaldyti visą pasaulį. Tačiau, pakol jie dar nėra tam žygiui galutinai pasiruošę, raudonieji naudoja visokiausias klaidingas priemones ir varo apgaulingą propagandą, kad kaip nors užmigdytų Vakarų Demokratijų budrumą ir, atėjus patogiam momentui, lengvai susidorotų su jomis. Raudonieji dabar siekia įrodyti savo „taikingos politikos“ siekimą, kitaip sakant, sugyvenimo ir bendravimo su Vakarais norą, angliškai tariant — „Co-existence“. Tačiau šioji raudonųjų apgaulė kiekvienam blaiviau galvojančiam yra gerai perprantama. Deja, jos nesuranta daugelis Vakarų Pasaulio politikų. Dar 1930 m. Maskvoje, vienas iš Lenino vardo politinės mokyklos lektorių, Manuilskis, savo mokiniams šitokios raudonųjų taktikos reikalą taip aiškino: „Šiandien mes nesame pakankamai stiprūs pulti. Mūsų laikas ateis po 20 ar 30 m. (Paskutinioji data galėtų būti ir tikra, nes daugelis spėlioja, jog raudonieji pradės Vakarėliams apie 1960 m. Pr. AL). Toliau Manuilskis šitaip aiškino: „Buržuaziją reikės užmigdyti. Tam pradėsime plačiausią sąjūdį. Bus padaryta viliojančių mostų ir negirdėtų nuolaidų. Kapitalistinės valstybės — kvalios ir išsigimiosios — džiaugsis galėdamos su mumis bendradarbiauti jų pačių pradžiai. Jos nepraleis progos

(Atkelta iš 5 psl.).

kumoje, ir yra turima neįkainojamas keletos ritinių turtas, kurio pradžia siekia „mažiausiai“ pirmą šimtmetį prieš Jėzų Kristų. Veikaliai sudarę šią biblioteką, iš dalies buvo nežinomi, iš dalies buvo pažįdami tik iš graikiškų ir etiopiškų vertimų. Paleografija (rašymo būdo mokslas) randasi prieš nei nepagalvotą raidžių tipų laipsniavimą ir kartu prieš naujas problemas, kaip antai hebrajų kursyvinę (sujungiant raides) rašybą iki šiolei nežinomą. Lingvistika (kalbotyra) gavo naują akstiną savo teorijoms ir priešingą įrodymą savo išvadoms su taip įvairiais dokumentais hebraiškai, graikiškai, arabiškai, lotyniškai ir aramiškai, ir surado dar naują nežinomą turint uždavinį išskirti dar nežinomą kalbą, lygiagrete, kaip atrodo, nabatejų šakai. Tačiau kas labiausiai domina, tai yra galėti skaiyti herajų kalboje kai kurių šv. Rašto knygų pavzdžius aštuoniais amžiais angsnesnius, negu kad tuometinis pasaulis iki šiolei galėjo išsaugoti.

J. D.

tapti mūsų draugais. Ir, kai jų budrumas bus užliuluotas, tuomet smogsime joms ir smogsime visa jėga, kiekiausiu kumščiu...“

Taigi, matyt, dabartiniu laiku ir prasidėjo toji gadinė, kada reikalingiausias Vakarėčių „užliuluavimo“ mostas. Tas nelaimingas žodis „Co-existence“ kursuoja vakarėčių politikų lūpose ir dominuoja Vakarų valstybių spaudoj. Jis nesvetimas, pasakytume, netgi dažnas ir JAV laikraščiuose.

Nors labai gaila, betgi net pradžioje vadintas „Prezidentu Išlaisvintoju“, Eisenhoweris, dažniau užsimena savo kalbose apie „sugyvenimą su raudonaisiais“, apie suradimą „modus vivendi“ tarp Rytų ir Vakarų.

Vienas tik iš JAV senatorių, itin blaiviai galvojęs žmogus Amerikoje, William Knowland, ne pirmą kartą jau įspėjo JAV Administraciją nesileisti į tokias taikos avantiūras su raudonaisiais, deja, baisu, kad neliktų jo balsas tik balsu, tyruose šaukiančiojo...

Senatorius William Knowland, Respublikonų partijos atstovų lyderis Senate, neseniai pakėlė balsą, jog reikalinga iš pagrindų peržiūrėti JAV užsienio politiką ir pažiūrėti, ar tikru keliu einama. „Pagal mano prielaidą — kalbėjo Sen. Knowland, — Sovietų Sąjunga savąja „co-existence“ propaganda sėkmingai įveda Trojos arkli mūsų tarpan. Jie nori užmigdyti mūsų budrumą, kad mus pavijus ir pralenkus ginklavimosi, ypač atominių ir hidrogeninių ginklų srityse...“

Tuomet, anot Sen. Knowland, ateisias jį laikas. Ir tas laikas ateisias apie 1957 — 1960 m...

Senatorius W. Knowland gal vienintelis, kuris buvo didelį opoziciją dėl paliaubų su raudonaisiais Indokinijoje. Jis kovojo ir ateity kovos, kad JAV nepripažintų raudonosios Kinijos režimo. Jo teigimu, jeigu raud. Kinija būtų įsileista į Jungtines Tautas, jie visomis jėgomis kovotų, kad JAV iš tenai visai pasitrauktų. Be to, po neilaujančių raudonųjų šaudymų į JAV lėktuvus, Senatorius W. Knowland rekomendavo JAV nutraukti diplomatinis santykius su Sovietų Sąjunga. Deja, kiti senatoriai ir netgi prezidentas Eisenhoweris, toli gražu, blaiviai galvojančio senatoriaus, W. Knowland, mintims nepritarė ir nepritarią...

Ir mums pavergtųjų tautų atstovams, reikia prašyti Augščiausiojo Dievulo, kad Vakarėčiai prablaivētų ir nšileistų į jokias „co-egzistavimo“ sutartis su raudonaisiais, nes tuomet būtų palaidotos mūsų visų viltys kada nors atgauti mūsų pavergtas tėvynes. Raudonieji tai puikiai žino ir nori pasiekti, kad per jų klaidingą „bendradarbiavimo siekių“ politiką būtų pripažintas iš Vakarėčių pusės „status quo“ ir užgrobtosios valstybės liktų jų žinioj visoms laikams. Mūsų vadovaujantieji veiksniai: Vlikas, Altas, diplomatai, o taipogi ir pavieniai asmenys dabartiniu metu turi labai atidžiai budėti, nuolat priminti JAV vadovaujantiems asmenims memorandumais ir atskirais laiškais Sovietų Sąjungos klastą ir jų ruošiamas pinksles visiem pavergtiesiems, o taip pat — ir pačiai Amerikai.

Trys veiksniai

Paprastai žmogų auklėja tėvai, mokykla, Bažnyčia ir pats gyvenimas. Svarbiausia auklėjimo pareiga krenta tėvams, kurie ne tik duoda kūdikui gyvybę, bet taip pat privalo sveikai užlaikyti kūdikio sielą ir kūną; auklėti, mokyti ir prirengti gyvenimui. Kada tėvai negali tinkamai vaikų išauklėti, tai jiems ateina į pagalbą mokykla. Ji pastarojo lavina kūną ir duoda jam mokslą. Bažnyčia, turėdama augstesnę tikslą — sielos išganymą, visiškai atbaigia kūdikio auklėjimą. Tie trys auklėtojai turi tą patį asmenį ir panašų darbą. Todėl, kokia dorovė bus šeimoje, toks užaugs ir kūdikis, koks mokytojas, tokia ir mokykla ir kuo gausiau Bažnyčia plėtos meilės ir tikėjimo dėsnius, tuo sudarys geresnį gyvenimą.

N. J. Povilionytė

TEMPERLEY

PADEKA

Š. m. lapkričio 20 d. „Aušros“ choras šventė 2-jų metų sukaktuves p. p. Zlotkų namuose, Villa Sastre, Temperley. „Aušros“ choro Valdyba dėkoja visiems prisidėjusiems prie sukakties paminėjimo: p. Zlotkienei už tortą, p. K. Gikienei už menišką torto papuošimą, p. S. Morkūnienei už tortą ir gėles, kurios tap gražiai puošė vaišių stalą, p. p. E. Žekienei ir A. Stasiulevičienei už medžiaginę paramą. Visiems nuoširdus ačiū!

„Aušros“ choro Valdyba

BERISSO

Š. m. gruodžio 4 d. Elena Sakalauskaitė ir Petras Meksriūnai atšventė 25 vedybinių metų sidabrinį jubiliejų. Bažnytinį palaiminimą suteikė tuo metu vedęs Misijus misijonierius J. Bružikas S. J. Jubilėjus proga sukaktuvininkai surengė karališką vakarėlį, kuriose dalyvavo daugybė svečių. Tarp jų buvo giminaičiai: brolis Pijus Sakalauskas su šeima, Valentinas Račiūnas, pusbrolis Mikelaitis su šeima, puse-serė Būčienė su šeima. Beto dalyvavo Stundžių šeima, Patronių, Čečiūnų, p. Povilonienė su dūkra Elida, A. Gabriūnas ir 3 vietinės šeimos. Visi svečiai gražiai linkminosi prie skoningai paruošto stalo, apdėto šampanu ir tortais.

Ponai Meksriūnai yra aktyvūs „Mindaugo“ Dr-jos nariai ir daug prisideda prie lietuviško veikimo Berisso lietuvių kolonijoje. Linkime jiems dar daug laimingų metų!

S.

PAKRIKSTYTA LIETUVAITĖ

Lapkričio 28 d. misijonierius T. J. Bružikas S. J. Berisso parapijos bažnyčioje pakrikštijo Reginos Minetaitės ir Simono Dulksnių dukterį Angeliką R. Dulksnytę. Krikšto tėvais buvo mok. Lydija Marcinkevičiūtė ir stud. Vincas Stundžia. Ta proga p. Dulksniai surengė puikias vaišes, kuriose dalyvavo daug lietuviškų šeimų.

S.

HURLINGHAM

PAVASARIO SVENTEI PRAEJUS

A. L. B. Hurlingham Apvylinė kas metai rengia tradicinę Pavasario šventę. Šiais metais šią šventę surengė lapkričio 20 d. 20 val. Palomar „Borusia“ konfiterijoje.

Vakaro pradžia buvo labai maloni. Staigus ir smarkus lietus rengėjus ir svečius nemažai išgąsdino, bet lietui kiek apimus, nors ir pavėluotai, graži „Borusia“ salė prisipildė maloniais svečiais ir apylinkės bendruomenės nariais bei rėmėjais. Visi stalai buvo užpildyti gražaus lietuviško jaunimo ir malonaus senimo. Po šiltų užkandžių prasidėjo meninė dalis. Meninę dalį paruošė ir jai vadovavo nenuilstamas mūsų bendruomenės darbuotojas p. K. Juškevičius.

Pirmoji scenoje pasirodė p. V. Satkauskaitė, piano gražiai išpildžiusi „Arasbesque“ — Debussy ir „Murmulo de Primavera“ — Sineiling. Juonoje pianistė susilaukė karštų plojimų. Ir tikrai užpelnė. Mums būtų labai malonu p. V. Satkauskaitę dažniau sutikti mūsų lietuviškuose subuimuose ir pasiklausti jos gražaus skambinimo.

Po p. Satkauskaitės sekė trumpuotis vaizdelis „Sugrįžimas“, kurį išpildė Hurlingham šeštadieninės mokyklos mokinė V. Mikalčiūtė ir K. Marcinkevičiūtė. Jaunosios artistės savo užduotį atliko gerai. Sekančią programos dalį užpildė mūsų lietuviškai visuomenei gerai pažįstamas jaunasis pianistas Albertas Dominas. Savo lietuviškomis dainomis „Kur tas šaltinėlis“ ir „Du broliukai kunigai“ susilaukė daug plojimų. Jo paskambinta Schopen „Mazurka“ taip pat buvo plojimais šiltai sutikta. Reikia pažymėti, jog jaunasis menininkas yra didelis mūsų bendruomenės draugas — mūsų vargonininkas. Todėl jaunajam menininkui linkime kuo geriausios sėkmės muzikos studijoje.

Toliau sekė baletas „Los Milionės“ — Arleguin ir „Brilliantes“ — Schopen, kuriuos išpildė lietuvių artima draugė argentinietė p. D. Rodriguez. P. Rodriguez savo jaunatve ir laisvais grakščiais drugelio judesiais salę tiesiog žavėjo. Būtu labai malonu, kad tie draugiškumo ryšiai su lietuviškas niekuomet nenutrūktų ir p. Rodriguez visuo met būtų mūsų tarpe.

Po baletu p. J. Zozaitė piano išpildė Waldtenifal „Dolores“. P. Zo-

zaitė, kaip ir p. Satkauskaitė yra pajėglos pianistės. Todėl ir p. J. Zozaitė svečių buvo plojimais karštai sutikta.

Sekančią programos dalį atliko „Linksmieji Broliai“: K. Juškevičius, A. Patapavičius, J. Diminskis ir akordeonu A. Volgartas. Savo lietuviškais „Drulia“ jie palietė mūsų gyvenimo linksmąsias puses, tuo pačiu linksmam nuteikdami svečius.

Po „Linksmųjų Brolių“ paskutinę meninės programos dalį išpildė Hurlingham šeštadieninės mokyklos mokiniai, pašokdami „Pavasario Baletą“. Nors ir paskubotai, bet su jaunystės energija jaunieji mokiniai savo užduotį atliko gerai. Baletą išpildė sekanti mokiniai: V. Mikalčiūtė, K. Marcinkevičiūtė, A. ir N. Diminskytės, S. Mikalčius ir A. Lebeda.

Meninei daliai pasibaigus, vaidinimą tęsė svečiai, kas prie staliukų, kas salėje, valso sukury, pajvai-

SANTA FE

Angelė Zavistauskaitė ir Salvador Pullara su religinėmis iškilmėmis sukūrė šeimą. Vestuvių vaišės buvo jaunosios tėvų namuose. Vaišėse dalyvavo daug S-ta Fe lietuvių ir apdovanojo jaunuosius vertingomis dovanomis. Povestuvinę kelionę jaunavedžiai pasirinko daryti į Chilę.

Visa lietuviškoji kolonija linki jaunavedžiams daug saulėtų dienų bendrame gyvenime.

PAJIESKOJIMAS

* Emilija Kirmelaitė Rickevičienė, gyv. c. Italia 3923, Florida, kilusi iš Žiezmarų parapijos, Kaimėdorių apskr., atvykusi į Argentiną 1936 m. paieško savo pusbrolio Juozo Kandrataičio, apie tą patį laiką išvykusio į J. A. Valstybes. Paieškomasis arba apie jį žinantieji asmenys, prašomi pranešti augščiau paduotu adresu, arba „Laiko“ administracijai.



Kun. K. Vengras MIC su Rosario lietuvių ekskursija Avellanedoje Aušros Vartų liet. parapijos metinės šventės proga.

rinant gėlių valsu ir amerikoniška loterija, kuriai p. Žideliene paukoko puikų tortą, o p. J. Kanapinskas šampano bonką.

Vakarus praėjo gerai. Nors smarkus lietus nemažą svečių dalį atbaidė, bet mūsų artimieji draugai ir rėmėjai nepabūgo blogo oro ir bendrai su mumis linksmam atšventė Pavasario šventę.

Bendruomenės narys

PADEKA

Hurlingham ir Apvylinkii A. L. B. Valdyba jaučia garbės pareigą pareikšti padėką visiems kuo nors prisidėjusiems prie lapkričio 20 d. Pavasario šventės surengimo. Ypatinai dėkojame p. Židelienei už paaudotą tortą, p. Židelytei už prisidėjimą prie šventės programų paruošimo bei išplatinto, p. p. Dominams už butą repetacijoms bei sūnui Albertui už programos dalies išpildymą. Reikia pažymėti, kad p. p. Dominai dažnai užleidžia savo butą dainų ir šokių repetacijoms, o jų sūnus Albertukas akompanuoja piano. Nuoširdi padėka priklauso mielosioms menininkėms p. V. Satkauskaitė, p. J. Zuozaitei ir p. D. Rodriguez už išpildymą meninės dalies; p. Kanapinskiui už paaudotą šampano bonką ir pravedimą am. loterijos, p. Kiesylienei už atspausdinimą programos, p. K. Juškevičiui už organizavimą meninės dalies, p. Lebedai už programos pranešimą, p. J. Viliamui už nemažą pasidarbavimą sukviečiant svečius ir salėje svečių priėmimą, p. Guobiui už svečių priėmimą, p. Patapavičiui ir A. Volgartui, už meninės dalies išpildymą ir visiems jauniesiems mokiniams su dideliu pasiryžimu atlikus programos dalį. Tiems ir visiems, kurių neišvardinome, nuoširdi padėka.

Ap. Valdyba

Ap. Valdyba

ROSARIO

KALĖDŲ PAMALDOS

Rosario lietuviškas Kalėdų pamaldos bus sekiančia tvarka: Gruodžio 24 d., vidurnaktį, iškilmingos Bernelių Mišios. Kalėdų dieną, gruodžio 25 d. lietuviška suma kaip paprastai 10 val. ryto. Lietuvių choras giedos gražias lietuviškas giesmes.

* Matilda Balčiūnaitė ištėkėjo už argentiniečio. Religinės apeigos buvo Mercedes bažnyčioje.

* Petras Leimontas iš Florida, Bs. Aires viešėjo pas savo pažįstamus ir senus draugus Rosario mieste. Jau 4 metai, kaip svečias nebuvo Rosario lietuvių kolonijoje.

KORDOBA

KORDOBOS LIETUVIŲ KOLONIJA STIPREJA

Kordobos S. L. A. 6 sk., pildydama savo įsipareigojimus Arg. liet. visuomenei, su pagalba savo centro valdybos, kitų lietuviškų draugijų ir atskirų asmenų, baigia statyti nuosavą liet. pastogę Kordoboje. Ekonominiais sumetimais statybos darbus atlieka patys nariai savo šeimų ir artimųjų: vyrų, moterų ir vaikų padėjimai. Netrukus lietuviškoji visuomenė, o ypač šio kultūrinio darbo talkininkai ir rėmėjai bus painformuoti ir pakviesti į iškilmingą šių patalpų atidarymą.

Kordobietis

MONTEVIDEO

Gerb. „Laiko“ Redaktoriumi.

DIDZIAI GERB. REDAKTORIAU,

Šiuo nuolankiai prašau neatsisakyti patalpinti savo ved. laikraštį mano pareiškimą.

Prieš keletą metų buvau draugų suklaidintas ir pasirašiau po peticija neva skirtą prašyti valdžios nupiginti duonos ir mėsos. Kadangi tik dabar man paaiškėjo tikras lietuvių komunistų manevras šiuo reikalu, tai savo parašą ten padėta atšaukiu ir juos smerkiu už apgaulingą manevrą.

Su augšta pagarba.

Stasys Gintilas

Gerb. „Laiko“ Redaktoriumi.

DIDZIAI GERBIAMAS PONE

REDAKTORIAU,

Šiuo nuolankiai prašau neatsisakyti patalpinti savo laikraštįje mano pareiškimą.

Prieš keletą metų mano draugų įkalbėtas ir suklaidintas buvau pasirašęs po peticija, kurios tikslas, neva buvo prašyti valdžios nupiginti maisto produktus. Kadangi, kaip vėliau patyriau šita peticija turėjo kitokį tikslą ir buvo komunistų manevras, tai šiuo atšaukiu savo parašą ir kartu smerkiu juos už apgaulę.

Su augšta pagarba,

Antanas Šiupsšinskas

Tragiškai mirus Antanui Šalčiūnui, jo žmonai Lucijai Daubaraitėi šalčiūnienei reiškia gilią užuojautą
Lietuvių Radio Valandėlis
Aldai

A + A. MŪŠŲ MIRUSIEJI

MIRĖ TOMAS SEŽA

Lapkričio 26 d. mirė Tomas Seža, sulaukęs 43 m. amžiaus. Velionis buvo gimęs 1911 m. liepos 14 d. Jačių kaime, Maletų valsč., Utenos apskr. Į Argentina atvyko 1927 m.



Artimesnių giminių liko Klemensas Ružinskas, o visi kiti Lietuvoje. Vainikų bei gėlių matėsi nuo Ružinskų, Sakalauskų, J. Bareikio, Ramonų bei kitų Villa Scasso lietuvių. Palaidotas San Justo kapinėse. Viešpats tesuteikia jam amžiną atilsį.

„LAIKO“ SPAUSTUVĖ pigiai ir meniškai atspaudžia vizitines, vokus, propagandos lapelius, vestuvinius pakvietimus, Pirmos Komunijos paveikslėlius, įvairius komercinius blankus ir atlieka kitus spaudos darbus.

Kreiptis: Mendoza 2280, Avellaneda, Euenos Aires. T.E. 20-9027

ČIUŽINIŲ IR UŽUOLAIĐŲ DIRBTUVĖ-PARDUOTUVĖ

Parduodam medvilnė, vilnos, įvairios drobės, valizoms užvalkalai, gulimos kėdės ir turkiškos lovos. Taisomos minkštos kėdės.

Kainos prieinamos Sav. Antanas Šalčiūnas Juan B. Alberdi 925-31. T. E. 60-2784.

PARSIDUODA NAMAS

iš keturių kambarių su visais patogumais prie lietuviškos vaikų kolonijos Kordobos kalnuose, prie pat Calamuchita ežero. Sąlygos labai prieinamos — truputį pinigais ir bankine paskola. Teirautis „Laiko“ administracijoje.

SVARBESNIEJI ADRESAI

Lietuvos Pasiuntinybės adresas: Rambla Rep. de Chile 1606 esq. Larrañaga, Montevideo, Rep. O. del Uruguay.

* Montevideo Liet. Kat.

RADIO PUSVALANDIS

yra kiekvieną sekmadienį 8,30 val. ryto radio Solis bangomis (CX 44).

* ALF. DEGULIO ir K. PAULAUSKO lietuviškas restoranas su lietuviškais valgiais yra Paseo Colón 449, Buenos Aires. Didelis valgių pasirinkimas, mandagus aptarnavimas. Aptarnauja patys šeimininkai.

* „ZEMAITJA“. Islas del Ibi euy. Sav. J. ir A. Burokal.

* MOTERŲ GROŽIO SALONAS IR KIRPYKLA „HENRY“. Įvairiausių madų šukavimas moderniausiomis priemonėmis. 20 metų praktika. Sav. Henrikas Lukaševičius; Leandro N. Alem, 818, Banfield.

JUOZO ŠNIPO BATŲ DIRBTUVĖ ir Cigarečių Parduotuvė: Cabildo 651, Villa Porvenir, Avellaneda. Gaminami nauji ir taisomi seni batai.

MAX GRIGA

RADIO TECHNIKAS

Daro ir taiso radio aparatus. Paima ir pristato į namus pagal susitarimą, c. Japon 1687, Cerro, Montevideo.

* MINKŠTŲ KĖDŽIŲ DIRBTUVĖ Sav. Mikelonis ir Gelbuda: Cosquin 5565, Villa Lugano.

Imprenta de „LAIKAS“ Mendoza 2280 * Avellaneda

PADEKA

Nuoširdžią padėką reiškia visiems tautiečiams į amžino poilsio vietą palydėjusiems Tomą Sežą. Ypatinga padėka priklauso Juozui Bareikiui, kun. K. Černiauskui, Jonuši ir Ramonų šeimoms už nuoširdžią pagalbą ir palydėjimą į kapus. Klemensas ir Petronėlė Ružinskai

SUVAŽINĖJO A. ŠALČIŪNĄ

Lapkričio 24 d. sunkvežimiu buvo suvažinėtas Antanas Šalčiūnas. Nelaimė ištiko prie J. B. Alberdi ir Helguerra gatvių sankryžos. Velionis buvo gimęs 1908 m. Lamesos kaime, Saldutiškio valsč., Utenos apskr. Argentinon atvyko 1929 m. Turėjo dirbtuvę savuose namuose, J. B. Alberdi 933. Nuliūdime liko žmona Liucija Daubaraitė - Šalčiūnienė, duktė Marija Estera ir sūnus Henrikas bei sesuo Elena Mar del Platoje. Tesuteikia jam Viešpats amžiną atilsį.

SKELBIMAS

Parduodamas namas Pasaje Hilaro Lagos 517, 4 de Junio, 3 kvadros nuo Aušros Vartų lietuvių bažnyčios. Dėl smulkesnių informacijų kreiptis į kun. J. Margį, Mendoza 2280, Avellaneda, T. E. 20-9027.

Parduodamas namas 5 kambarių, o kitas pastatytas Kordobos kalnuose prie upės. Kreiptis: Sra. R. T. Bonelli, calle Misiones 116, Cordoba.

MIRĖ ISTORIKAS PROF. IGNAS JONYNAS

Pasiekė žinia, kad š. m. liepos 14 d. mirė žymus Lietuvos istorikas prof. Ignas Jonynas. Jis buvo gimęs 1884 m. sausio 24 d. Atėšnikuose. Laureatą gavo Maskvos universitete 1911 m. Nuo 1924 m. buvo Kauno universitete docentu, o nuo 1929 m. profesoriumi Vytauto Didžiojo universitete. Kai Vilnius buvo sugrąžintas Lietuvai, profesorius persikėlė į Vilnių. Jis buvo vienas iš didžiųjų mūsų istorikų, kuriam priklauso visos lietuvių tautos pagarbą.

SŪRŪS VANDENYS —

AGUA SALADA

Baseinas „Kaumas“ su šiltais valgiais.

Konstancija Masiokienė.

Priveža kolekt. Nr. 32

Mielas „LAIKO“ skaitytojau, ar jau užsimokėjai PRENUMERATĄ?

PARDUODAMAS NAMAS

su jame įrengta krautuve c. Aconcagua 520, Banfelde.

Didelis sklypas su medžiais.

Teirautis pas

VLADĄ VESELAUSKĄ

INŽ. ANATOLIUS DIČIUS



Catamarca 126

Quilmes FCNGR

FABRIKAMS IR GYVENAMIEMS NAMAMS

Paruošia planus ir vykdo įrengimo darbus.

- * CENTRALINIS APSILDYMAS (garo, vandens ar oro),
* SANITARINIAI ĮRENGIMAI, VANDENS SIURBLIAI,
* SKYSTOJO KURO IR GAZO DEGINTUVŲ INSTALIACIJOS
* VENTILIACIJA BEI DULKIŲ IŠTRAUKIMO SISTEMOS.

LIETUVIAMS 20% NUOLAIDA

su moderniu — elektrišku kopmlektu, fotografuojant sužiedotuves, vestuves, krikštynas, gimtadienius ir parengimus. Organizacijų veiklos nuotraukos spaudai — Veltui. Visi foto darbai ir filmų pardavimas.

L. Kančausko FOTO „REPORTER“.

c. Mendoza 2249, Avellaneda (prieš liet. bažnyčią)

T. E. 20-9027 nuo 16 iki 20 val.

ALBERTO E. TIMINSKAS

COCHERIA „M I T R E“

Pasirūpina laidotuvėmis — veža lignonius — daro keliones į tolimesnes vietas — nuomuoja automobilius vestuvėms ir krikštams.

B. Rivadavia 718 T. E. 22-2045 Piñeyro

STATYBOS BENDROVĖ

M I L S

ARCHIT. M. IAKINI ir INŽ. L. STAŠAITIS

Salta 596, Cap.

T. E. 38-0042

Atlieka visų rūšių statybas k. a.: gyv. namų, industrijos patalpų ir kitas.

Stato gyv. namus pagal planą „Eva Peron“ ir kitas ipotekines institucijas ir paruošia visą dokumentaciją minėtoms paskoloms gauti.

Paruošia visų rūšių statybinius projektus, planus ir skaičiavimus.

Perka ir parduoda įvairius statybinius sklypus.

Jeigu Tamsta galvoji statytis, pirmiausiai pasitark su mumis; techniškus patarimus duodame veltui.

Visais statybos reikalais kreiptis;

STATYBOS BENDROVĖ M I L S

Salta 596, Bs. As. T. E. 38-0042, darbo valandomis.

* Antanas Jacevičius jau ketvirtį metal kai suparaližuotas. Turėjo kurį laiką išgulėti ligoninėje. Dabar, grįžęs namo, gydomi savųjų priežiūroje.

* Olga ir Berta Stašaitytės lapkričio 7 d. atšventė 15 m. gimtadienį. Ta proga buvo surengtos vaišės tėvų namuose. Sveikino daug žmonių ir apdovanojo vertingomis dovanomis. Panelės Stašaitytės nors toli gyvena nuo lietuviškos kolonijos, bet gerai moka lietuviškai. Pasaudojamos „Laiko“ korespondento atsilankymu, reiškia nuoširdžią padėką už visus sveikinimus ir dovanas gimtadienio proga. Ypatingai dėkoja p. Martai Plesternikienėi ir Marceliui Pacienėi.

PAKRIKŠTYTI LIETUVIŲ BAŽNYČIOJE

Nelida Elba Stepšytė, Magdalenos Barkauskaitės ir Igno Stepšių duktė, lapkričio 27 d. pakrikštyta Aušros Vartų lietuvių bažnyčioje. Krikšto tėvais buvo Elda Glebus ir Juozas Bagdonas.

Marija Elena Stepšytė, Magdalenos Barkauskaitės ir Igno Stepšių duktė, lapkričio 27 d. buvo pakrikštyta Aušros Vartų lietuvių parapijos bažnyčioje. Krikšto tėvais buvo Angelė Montvilaitė ir Stasys Šulnis.

Patricija Dambrauskaitė, Saros Barsanacas ir Jono Dambrauskų duktė, gruodžio 4 d. buvo pakrikštyta Aušros Vartų lietuvių bažnyčioje. Krikšto tėvais buvo Brunilda Selvanavičienė ir Adolfas Casuso.

Š E I M O S E

Ema Sokaitė ir Faustino Martinez su religinėmis išklmėmis lapkričio 27 d. Aušros Vartų bažnyčioje sukūrė naują šeimą. Jų santuokos liudininkais buvo Konstancija Sokienė ir Marcial Martinez. Linkime jaunavedžiams laimingo gyvenimo.

PADIDINAMOS „LIETUVIŲ DIENOS“

„Lietuvių Dienų“ žurnalas, leidžiamas Jungtinėse Amerikos Valstybėse, Los Angeles, Calif., mieste, pradėdant 1955 metų sausio mėn. numeriu, padidinamas, pridėdant puslapių skaičių, įvedant naujus skyrius.

Kiekviename „Lietuvių Dienų“ numeryje telpa apie 60 — 70 puošnių ir aktualių nuotraukų iš viso pasaulio lietuvių gyvenimo. Taip pat labai įdomi ir aktuali ir visa žodinė medžiaga.

Nieko nelaukdamos užsisakyk „Lietuvių Dienas“ 1955 metams ar paprašyk savo prietelių Jungtinėse Amerikos Valstybėse ar Kanadoje, kad jie Jums užsakytų. „Lietuvių Dienų“ prenumeratos kaina Pietų Amerikos kraštuose 4 dol. metams. Norintieji gauti „Lietuvių Dienas“, duokite savo adresus, pinigus galėsite prisiųsti po mėnesio, dviejų ar trijų. Pinigus siųsti: „Lietuvių Dienos“, 9204 So. Broadway, Los Angeles 3, Calif.

NUOSAVYBIŲ ADMINISTRAVIMAS

JUANA DAILYDĖ, vedėja

SANTIAGO DEL ESTERO 286, p. 4, e. 4; T. E. 37-6435

Perka ir parduoda neužimtus namus. — Suteikia paskolas pagal namų, žemės ir statybų garantijas nuo 3 iki 15 metų už 9%.

KUR SUSITIKSIME SU PAŽĪSTAMAIŠ ?

KAVINĖJE „K A U N A S“

Šeštadieniais ir sekmadieniais galima gauti šaltų užkandžių. Kitomis dienomis duodami įvairūs užkandžiai. Paruošiama vakarienė vestuvėms, jaunavedžių išleistuvėms ir kitiems subuvimams iki 200 žmonių.

Sav. P. Vaitkevičius.

Brasil 800

4 de Junio

KIRPYKLA

ROSA A. J. POVLONIS

Ilgalaikis plaukų sudėjimas, šukavimas, manikiūras C. Paraguay 708, Avellaneda T. E. 20-9380

PARDUODAMAS NAMAS Kordobos kalnuose pirmos eilės turizmo zonoje. Namas turi 3 miegamuosius, didelę virtuvę, 2 sales, 2 vonias, šiltą ir šaltą vandenį. PARDUODAMAS visas arba pusė — priimamas PUSININKAS su labai mažu įmokėjimu. Kreiptis į JUOŽĄ KONDRATĄ, c. Paraná 1724. OLIVOS.

HORACIO CZOP

KIBIRŲ FABRIKAS

(Balces y Canastos)

vartojamų prie statybos ir priešgaisriniam smėliui.

(SLETA 3317, Valentin Alsina T. E. 20-9790

BERISSO LIETUVIŲ UŽEIGA

VALGYKLA - RESTORANAS

Sav. Br. Baltušis ir Alf.

Žumbakis

c. Nueva York 4708, Berisso.

* HORACIO E. CZOP fotografuoja vestuvių, gimtadienio, sužiedotuvių, krikšto ir įvairių švenčių progomis. Isleta 3317, Val. Alsina (4 de

* OPTIKAS V. RASIUNAS: Grafi. Mariano Acha 876, Morón: Šešt. 13-17 val. ir sekm. 13-16 val.

KRAUTUVĖ „NARUSIS“ Maisto produktai, gėrimai ir smulkios prekės; c. Unanue 6360, Villa Lugano. Sav. V. NARUSVIČIUS.

PRANEŠIMAS

Užsisakęs lietuvišką albumą fotografijos prašomas kreiptis į „Laiko“ atstovą Pijų Gudelevičių: Mendoza 2280, Avellaneda.

LAIKRODŽIUS, ŽIEDUS IR KITOKIAS BRANGENYBES taisau ir parduodu naujus. NIKODEMAS LEIPUS Cangallo 192, Temperley, T. E. 243-4702

* „PENSION LITUANA“, sav. Juozas Palšis: Villa Rum'pal, Córdoba, Dpto. Calamuchita. Prie žavingo kalnų ežero. (Lago Embalse). Lietuviški valgiai, mandagus aptarnavimas. Pragyvenimas dienai tik \$ 19, —

RADIO TECHNIKAS

V. RAMANAUSKAS

mokslus baigęs JAV-bėse.

Dirba naujus ir taiso visokių rūšių radio aparatus. Duoda išmokėjimui.

POLA 289, Buenos Aires

T. E. 64-4154

Moderniškų Baldų ir Sofų

FABRIKAS

E. JUOZAS LISAUSKAS

Garibaldi 752

(Dvi kvadros nuo lignoninės)

Quilmes, F.C.N.G.R.

* CONDOR HOTEL, Villa Rum'pal, frente al Balneario del Embalse del Río III (Sierras de Córdoba). Sav. Paulauskas ir Degulia. Lietuviški valgiai. Pragyvenimas dienai tik \$ 19.

* „LIETUVA“ Sav. V. Nalivaika. Dėl informacijų kreiptis: Turismo Agencia, Florida 165 (Galeria Góemes), escritorio 529, p. 5. T. E. 33-9584.

NAUJI „LAIKO“ RĖMĖJAI

Lietuviškos spaudos darbą savo aukomis parėmė šie nauji „Laiko“ rėmėjai:
Po 20 pezų: V. Stundžia ir E. Vaštarienė.
Po 10 pezų: P. Navickas, E. Marcinkevičius ir A. Plesternykas.
8 pezus: V. Ratkus.
Po 5 pezus: M. Žekytė ir V. Česna.
Visiems aukojusiems „Laiko“ administracija taria nuoširdų acių.

GERADARIŲ AUKOS VARGONAMS

Vargonų Fondui paukojo šie lietuviai:
750 pezų: M. ir J. Narbutai.
Po 500 pezų: A. Kudabienė ir V. Ratkus.
200 pezų: T. J. Bružikas S. J.
Po 100 pezų: M. Galiūnaitė, V. Krivickienė ir D. Zuoza.
50 pezų: V. Gliosienė.
43 pezus: N. N.
Po 20 pezų: E. Jasinevičienė, O. Bakutienė ir E. Šapokienė.
10 pezų: J. L. Peco.
Visiems aukotojams nuoširdus lietuviškas acių.

Mūsų Jubilatai turėtų pasekti ne vienas jaunuolis gyvenęs Argentinoje ir įsijungti į lietuvišką katalikišką darbą ir šiame krašte.

Linkime Gerbiamam Jubilatai sulaukti 50 m. vienuolikos gyvenimo sukakties ir skleisti tiesos meilę sąvųjų tarpe. Ilgiausių ir laimingų metų!

„MŪSŲ GERASIS“ AVELLANEDOJE

Gruodžio 5 d., sekmadienį, „Birutės“ Dr. ja turėjo metinę šventę. Prieš metinę šventę „Birutės“ Dr. jos dvasios vadas kun. A. Kleiva MIC pravedė jaunimui rekolekcijas, paruošė skaisčia siela sutikti Marijos Metų užbaigimą. Rekolekcijose dalyvavo „Birutės“ Jaunųjų Sambūris, Jaunosios Birutietės ir mūsų lietuviškasis jaunimas.

Sekmadienį, gruodžio 5 d. susirinko „Birutės“ Jaunųjų Sambūris su tautiniais rūbais į Aušros Vartų šventovę po Marijos vėliava. Dalyvavo taip pat ir kitos Dr. jos narės. Gražiai giedant šv. Cecilijos chorui, kuriam vadovauja muz. V. Rymavičius, žengė vaikučiai ir jaunimas per bažnyčią, prie Dievo stalo, primatei Jj j savo širdis. Reikia pastebėti, kad visi dr. jos nariai, maži, jauni ir suaugę priėmė šv. Komuniją. Gražus pavyzdys, kaip reikia švęsti metines šventes. Pamaldas laikė dabar einas klebono pareigas kun. J. Margis, o pamokslą sakė dr. jos dvasios vadas kun. A. Kleiva.

Po pamaldų visos dr. jos narės rinkosi į parapijos bufetą Marijos Metų paminėjimui. Vaisės surengė Jaunosios Birutietės. Prie gėlimis papuošto Aušros Vartų paveikslų ir gražiai paruoštų stalų sėdėjo vaikučių tėveliai, rež. K. Runimas su Ponia, „Birutės“ Jaunųjų Sambūrio akordeonistas R. Runimas, pianistė O. Čekanauskaitė su mamyte, jaunoji dainininkė p. Bagdonaitė, čikštaitė su mamyte, draugijos narės ir svečiai. Šventė atidaryta „Marija, Marija“ giesme. Po to Alicija Dulvytė tarė atidarymo žodį ir pakvietė kalbėti, „Birutės“ Dr. jos dvasios vad. Sekė trumpa paskaita apie Mariją jaunosios birutietės O. Savickaitės ir visi pasivažiavę atsivėikino iki 8 val. vakaro.

8 val. vakaro prasidėjo Jaunųjų Birutietėjų vakaras. Vakara atidarė jaunoji birutietė Alicija Miliauskaitė, pasveikindama svečius ir apibūdindama šventės prasmę. Buvo iškvieistas tarti keletą žodžių kun. A. Kleiva ir betarpiškai prasidėjo rašytojos žemaitės linksma komedija „Mūsų gerasis“. Po gabaus režisoriaus K. Runimo ranka, jaunosios birutietės, kartu su joms prijauniančiais puikiai suvaidino dviejų veiksmų komediją. Žiūrovai užmiršo dienos karštį ir su įdomumu sekė čia gimusio jaunimo puikiai atliekamas roles. Vėdarienės rolę vaidino Birutė Sturevičiūtė, Vėdaro — Jonas Jankauskas, Zenono — Vaclovas Šlmutis, Marytės — Alicija Miliauskaitė, Onutės — Alicija Dulvytė, Barbytės — Nelida Povilionytė, Peliuoko rolę — Richardas Runimas, Olinuko — Jonas Grigaliūnas ir Stasiuko — Karolis Kazlauskas. Visi jautėsi savo vietoje ir sužavėta publika jų gerai atliekamomis rolėmis prašė pakartoti veikalą ateinančių metų pradžioje.

Iš „Birutės“ Jaunųjų Sambūrio pasirodė Marytė Čikštaitė ir A. Vasiūnaitė su gražiais eilėrašiais, V. Bagdonaitė su giesme „O Sanctissima“ ir akordeonistas R. Runimas su „Svedų rapsodija“ ir „Po Pary-

LAIKAS

Franqueo Pagado
Concesión N° 4289
Tarifa Reducida
Concesión N° 4016

„EL TIEMPO“ Semanario Lituanio
Mendoza 2280, Avellaneda, Bs. As.; T.E. 20-9027

Registro Nacional de la Propiedad Intelectual No. 416395

Redaguoja Red. Kolegija. Red. Antanas Kleiva. Rankraščiai taisomi Redakcijos nuožūra, nesunaudoti — gražinami tik autoriams prašant. KAINA: Argentinoje metams \$ 30.—, pusm. \$ 17.—, vienas nr. \$ 1.50. Urugvajuje met. 5 ur. p. Kitur — met. 3 dol. Oro paštas met. 3 dol.

10 DE DICIEMBRE

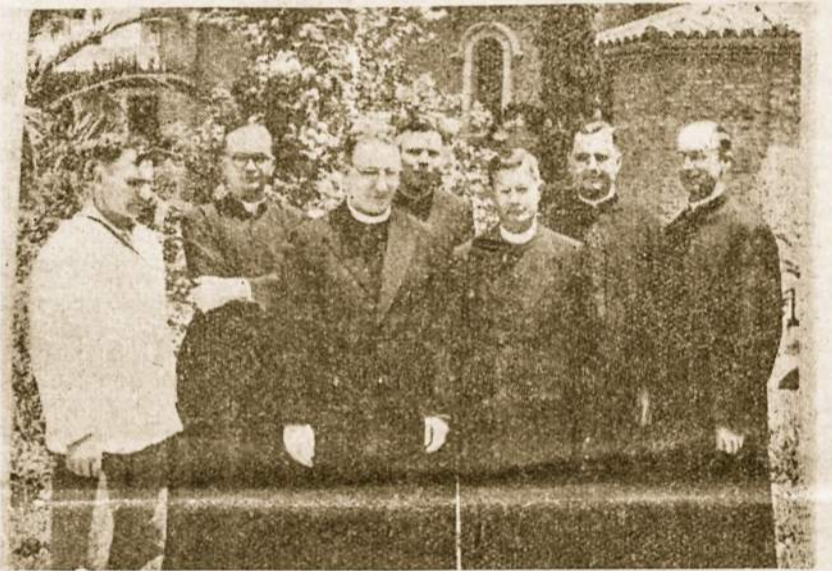
VII METAI Nr. 130

žiaus dangumi“. Jaunųjų Sambūris, p. A. Mikelionienės ir O. Čekanauskaitės vadovaujamas, pašoko „Šuštą“, „Kepurinę“, „Žiogelį“ ir „Vėdarą“. Už nuoširdų pasidarbavimą „Birutės“ Dr. ja apdovanojo gėlimis p. K. Runimą, „Mūsų gerasis“ veikalo režisorių, „Birutės“ Sambūrio akordeonistą R. Runimą ir Jaunųjų Sambūrio tautinių šokių grupės vedėjas p. A. Mikelionienė ir O. Čekanauskaitė. Uždarymo žodį tarė Jaunųjų Birutietėjų pirminkė B. Sturevičiūtė. Po to Jaunosios Birutietės bufetą pavaišino svečius.

Visi skirstėsi geroje nuotaikoje, džiaugdamiesi, kad ir čia gimęs jaunimas domisi lietuviškais dalykais, nori augti katalikiškoje ir lietuviškoje dvasioje po Marijos vėliava.

* ARLB Avellanedos Apylinkės Valdyba pakvietė p. Sofiją Vaicekauskienę ir p. Oną Deveikięnę tęsti ligonių lankymą. Ponia pakvietimą priėmė ir žadėjo aplankyti keletą sergančių tautiečių prieš Kūčias, nunešdamos jiems kalėdinių dovanų.

* Kazimieras ir Ona Baguškai lapkričio 27 d. švenčino savo namą. Namą pasatė ir įrengė pats Kazimieras. Šveninimo apeigas atliko kun. A. Kleiva. Onos Baguškienės pastangomis buvo suruoštos puikios vaišės. Jų metu skambėjo lietuviškos dainos ir buvo nuoširdi nuotaika. Kazimieras Baguška dirba viename metalurgijos fabrike, miesto centre, o Ponia turi siuvyklą, savo namuose.



Aušros Vartų lietuvių parapijos klebonas kun. Pr. Garšva ir Rosario parapijos klebonas kun. dr. Pr. Brazys siunčia Argentinos lietuviams nuoširdžius sveikinimus iš J. A. Valstybių.

GAVO AUKSO MEDALĮ

Danutė Ginterytė, 1948 m. atvykusi į Argentiną, lapkričio 30 d. baigė „Mitre“ kolegiją. Ji visą laiką buvo gabiausia mokinė, todėl baigdama gavo Aukso medalį už gerą mokinimąsi ir Garbės medalį už pavyzdinę pamokų lankymą su 200 pezų premija. Dėl gabumų peršoko 3-čiąją klasę, buvo 5-tos klasės prezidentė. Priklauso skautams ir yra šatrijos Raganos našlaičių skilties skiltininkė. Veikli, giliai religinga, praktikuojanti katalikė. Dabar ruošiasi studijuoti mediciną. Nuolat taktininkauja prie „Laiko“ knygyno bei „Laiko“ ekspedijoms. Jos brolis Adolfas yra įstojęs pas T.T. Marijonus Avellanedoje. Jis jau baigė Aušros Vartų pradžios mokyklą ir ateinančiais metais metais pradės lankyti Bs. Aires mažąją kunigų seminariją. Danutės tėveliai gyvena c. Fraga 671, Pineyro.

Kolegijos užbaigimo proga jos tėveliai surengė Danutei puikias vaišes, kuriose dalyvavo daug svečių. Linkime Danutei ir toliau sekmingų studijų ir daug daug laimės.

* Gen. T. Daukantas, kuris neseniai atšventė 70 m. sukaktį, šiomis dienomis išvyko į Kordobos kalnus — Villa Rumal, poilsui. Iš ten žada lankyti lietuvius savo straipsniais „Laike“. Linkime mūsų Jubilatai gero poilsio.

PADEKA

Mūsų metinės šventės proga nuoširdžiai dėkojame visiems už didelę paramą ir prielankumą. Ypatiną padėką priklauso p. V. Rymavičiui ir šv. Cecilijos chorui už giesmes, p. K. Runimui už gerą „Mūsų gerasis“ veikalo režisavimą, p. A. Mikelionienė ir O. Čekanauskaitė už tautinių šokių paruošimą, p. R. Runimui už pagrojomą akordeonu, M. Čikštaitėi, A. Vasiūnaitėi ir V. Bagdonaitėi už išpildytą dalį programos, artistams J. Jankauskui, V. Simučui, R. Runimui, J. Grigaliūnui ir K. Kazlauskui už puikų rolių atlikimą. Visiems nuoširdus acių. Jaunųjų Birutietėjų Valdyba

TURĖSIMĖ DAINAVIMO ŽVAIGŽDĖ ARGENTINOJE

Lucija Paliulionytė lapkričio 30 d. 18 val. „Eva Peron“ muzikos konservatorijos mokslo metų užbaigimo koncerte dainavo solo „Lucia de Lamermoor“ ariją. Piano akompanavo profesorė Marija Loruso. Pasirodo, kad Liucija Paliulionytė galima palyginti prie pačių garsiausių pasaulinio masto sopranų, kurios paimdavo virš dainavimo skalės aukščiausias gaidas. Nors Liucijos balsas dar nėra labai stiprus, bet tikimės, kad po tam tikro laiko sustiprės ir turėsime Argentinijoje dainavimo žvaigždę. Linkime jaunal dainininkei skinti laimėjimus muzikoje ir apvainikuoti lietuvių vardą laurų vainiku. Lietuvių kolonija Argentinoje grožisi jaunos solistės kilimu ir laukia, kada Liucija išeis į lietuvišką visuomenę su dainavimo menu.

* Mokslininkas dr. Juozas Mačernis, kuris daug yra rašęs įvairiausiomis temomis, paskutiniu laiku išėjo į plačią visuomenę su veikalu „El hombre, ¿un enigma?“. Vietiniai Argentinos laikraščiai labai įvertino dr. J. Mačernio mokslinius gabumus. Tiek „La Prensa“ spalio 16 d., tiek „El Pueblo“ lapkričio 26 d., tiek „Democracia“ lapkričio 18 d. iškelia dr. Mačernio knygoje puikų minties išvystymą bei sielos ir kūno santykio suderinimą. Linkime dr. J. Mačerniui skinti ir toliau mokslinių laimėjimų laurus ir garsinti lietuvių vardą plačioje visuomenėje.

* Alicija Dulvytė gruodžio 4 d. savo tėvelių namuose atšventė 15 m. gimtadienį. Buvo surengtos puikios vaišės, kuriose dalyvavo Alicijos giminės, draugės ir artimieji. Alicija priklauso šv. Cecilijos chorui ir Jaunosios Birutietės. Gimtadienio proga gavo daug dovanų. Pasveikinti buvo atvykęs ir Jaunųjų Birutietėjų dvasios vadas kun. A. Kleiva MIC.

* Albertas Žukauskas turėjo gerklės operaciją. Operacija pavyko gerai ir dabar džiaugiasi gerėjančia sveikata.

Bendros Kūčios Lietuviams

Š. m. gruodžio 24 d. 8 val. vakaro, Lietuvių Salėje Brasil 835, Avellanedoje, Aušros Vartų lietuvių parapija rengia

BENDRAS KŪČIAS

Bilietus į Kūčias reikia įsigyti iš anksto, iki gruodžio 20 d. Bilietų kaina: suaugusiems — 25 pezai, vaikams — 10 pezų. Lietuviai, švęskime bendrai Kūčias!

ARGENTINOS LIETUVIŲ PREKYBININKŲ IR PRAMONININKŲ SĄJUNGOS

Visuotinis Narių Susirinkimas įvyks 1954 m. gruodžio mėn. 18 d., šeštadienį, Lietuvių Salės patalpose, Brasil 835, Avellanedoje, pagal senąją darbotvarkę.

Naujų narių priėmimas. — Valdybos pranešimas. — Naujos Valdybos ir Revizijos Komisijos rinkimai. — Paskyrimas 2 narių susirinkimo protokolo pasirašymui. — Klausimai ir sumanymai.

Susirinkimas prasidės lygiai 18 val. Yra kviečiami dalyvauti visi nariai ir norintieji įstoti į Sąjungą. ALPPS Valdyba.

VISI Į KORDOBĄ

Užsirašymas į Kordobos lietuviško jaunimo stovyklą vyksta pilnu tempu. Jau daug mergaičių ir berniukų padavė savo vardus ir pavardes, kurie vyks šią vasarą į Villa del Dique — T.T. Marijonų vilą. Numatoma, jog mergaitės pradės vasaros stovyklą apie sausio 10 d., o berniukai — apie vasario mėnesį. Stovyklos įrengimo darbai vyksta pilnu tempu. Su mergaitėmis važiuoja stovyklos vedėjos Seselės Kazimierietės: Seselė Elenisa ir Seselė Aloyza. Viena dirbs su mažesnėmis mergaitėmis, o kita su didesnėmis. Priimamos mergaitės turinčios bent 7 metus. Mergaičių registracija baigiasi sausio 1 d.

Tėveliai, užrašykite vaikučius vasaros stovyklai, kad jie sustiprėtų fiziškai ir išmokyti mylėti savo kraštą, gerbti tėvus ir pramokytų lituanistikos dalykų. Visi į vasaros stovyklą!

VARGONŲ BELAUKIANT

Visiems prisimintina, kad Kristaus įsteigtoji Kat. Bažnyčia vadovaudama grožio ir kūrybos religijai, giedojimui — muzikai yra nuo seno suteikusi svarbią vietą pamaldose. Nes kaip niekas nenorė bendrauti su kurčiu žmogumi, nes nieko negalėdamas pasakyti yra neįdomus, taip retas tenorėtų eiti į kurčią bažnyčią. Per muziką, per tą paslaptingą širdies kalbą giliai į žmogaus sielą veržiasi neišsamišamos katalikų liturgijos grožybės ir su gražiu giedojimu pravesčios pamaldos, kurias kiekvienas pergyvena kaip išorėje taip ir viduje, tampa niekad neišsekanciu viršžemiškos laimės ir dangiškos ramybės šaltiniu.

Taip pat prisiminkime, kad tik bendromis kilniaširdžių tautiečių aukomis seniai jau linkiamas vargonus išgysime, o tuomet džiaugsimės jam žinę savo vardą kilniam darbe dar šiais Marijos Metais.

PALAIKYKIME GRAŽŲ LIETUVISKĄ PAPIROTĮ

Lietuvi, Kūčias švęsk su plotkelėmis. Plotkelės galima gauti Aušros Vartų lietuvių parapijos raštinėje, Mendoza 2280, Avellaneda. Parapijos Klebonas

KALĖDŲ EGLUTĖ VAIKAMS

Ateinančių metų sausio 2 d., sekmadienį, 5 val. po piet, Lietuvių Salėje Brasil 835, Avellanedoje, Aušros Vartų lietuvių parapija rengia

KALĖDŲ EGLUTĖ.

Programą „PASAKŲ ŠALYJE“ išpildys patys vaikai, vadovaujant K. Runimui. Kalėdų Senelis atneš daug dovanų ir pralinksmins vaikučius savo pasakomis. Visi į vaikų šventę!

„LAIKO“ ATSTOVO SIDABRINIS JUBILIEJUS

PIJUS GUDELEVIČIUS š. m. gruodžio 8 d. švenčia 25 m. vienuolikosjo gyvenimo jubiliejų. Gimė Lietuvoje, Šaltininkų kaime, Marijampolės apskr. 1912 m. spalio 15 d. Jo tėveliai A. Varanauskaitė ir Baltramiejus Gudelevičiai užaugino skaitlingą šeimą. Turėjo 9 vaikus, kurių jauniausias Pijus įstojo pas T.T. Marijonus. Jubilatas pradžios mokyklą baigė gimtajame mieste lyje. Kadangi tėvas sirgo, tai toli-



mesnio mokslo eiti negalėjo. Be jaunuolis jautė patraukimą į augstesnį gyvenimą ir norėjo tarnauti idealams. Taigi ieškojo ramesnės vietos, kur galėtų su pilnu pasišventimu tarnauti Dievui, dirbtį Bažnyčios ir Tėvynės gerovei. Jau tē savo širdyje, kad nei turtai, nei garbė, nei visi kiti malonumai pilnai nepatenkins tiesos, gėrio, grožio iekančios sielos, todėl jo apsisprendimas stoti į vienuolyną buvo gilus ir prasmingas. Pirmuosius įžadus padarė 1929 m. gruodžio 8 d. Marijampolėje. Paskui gyveno įvairiose vietose: Patašinėje, Kaune, Romoje, o dabar jau kuris tai laikas gyvena Avellanedoje. Dirba „Laiko“ administracijoje, atstovaujama „Laika“ ir daug bendradarbiauja tame pačiame laikraštyje.

P. Gudelevičius yra taip pat didelis muzikos mėgėjas. Laisvai klausė paskaitas popiežiškame muzikos institute Romoje ir dabar dažnai groja vargonais Aušros Vartų lietuvių bažnyčioje.

Dabartiniais laikais, kai apaštalinimas yra be galo sunkus, pasišventę broliai gali daug lengviau įeiti į plačias žmonių mases ir skleisti gėrį sąvųjų tautiečių tarpe. Būtų gera, kad ir Argentinoje gyvenantieji, kurie nejučia pašaukiami į kunigus, bet nori paaukoti savo jaunystę kilniems idealams, stotų į brolius ir neštų šviesą bei tikrąją krikščionišką meilę pavargusiam ir tiesos išsiilgusiam žmogui.